UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Diplomová práce

2017 **Ellen Brendlová**

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Ellen Brendlová

Střelba v Uherském Brodě a její zpravodajské pokrytí ve vysílání ČT24

Diplomová práce

Praha 2017

Autor práce: Ellen Brendlová

Vedoucí práce: PhDr. Martin Lokšík

Rok obhajoby: 2017

Bibliografický záznam

BRENDLOVÁ, Ellen. *Střelba v Uherském Brodě a její zpravodajské pokrytí na ČT24*. Praha, 2017. 71 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií Vedoucí diplomové práce PhDr. Martin Lokšík.

Abstrakt

Práce se věnuje fenoménu tzv. *breaking news* v kontinuálním vysílání zpravodajských stanic. Je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části je představit specifika televizního zpravodajství a jejich proměnu se zavedením nepřetržitého vysílání. V této souvislosti budou v kontextu české mediální praxe detailně popsány technické prostředky, prostřednictvím nichž jediná celoplošná tuzemská zpravodajská stanice nabízí divákům zprávy v přímém přenosu, včetně novinek posledních let. Další poznatky získané z odborné literatury, elektronických zdrojů a prostřednictvím rozhovorů s kompetentními osobami, se budou týkat pouze ČT24.

Cílem praktické části je popsat zmíněný fenomén na příkladu střelby v Uherském Brodě z února 2015. V rámci kvantitativního výzkumu bude pozorováno, jakým způsobem se ČT24 této tragické události věnovala. Hlavní pozornost bude zaměřena na kontinuální vysílání ze dne 24. 2. 2015. Cílem výzkumu je získat relevantní výsledky, z nichž bude patrné, jakým podílem byly informace o střelbě ve vysílání zastoupeny a jakým způsobem (zda šlo o živé vstupy, telefonické rozhovory apod.). V návaznosti na stanovené výzkumné otázky dojde k analýze dostupných dat a prostřednictvím grafického znázornění následně prezentována v závěrečné části práce.

Abstract

The thesis deals with the phenomenon called breaking news in a continuous broadcast of news stations. It consists of theoretical and practical part. The main aim of the theoretical part is to describe the specifics of television news and their transformation caused by the introduction of continuous broadcast. In this context,

the technical means used in Czech TV that allow the audience to watch the news live will be described in detail.

The main aim of the practical part is to describe the mentioned phenomenon in connection with a specific event – the shootings in Uhersky Brod in February 2015. The main attention of the quantitative research will be focused on the continuous broadcast of CT24 on 24th February 2015 in order to obtain relevant results, which will illustrate the proportion of the information related to the shooting in the CT24 broadcast. The amount of the concrete news reports will be analysed as well. All the gathered results will be then presented in the summary.

Klíčová slova

ČT24, zpravodajství, zpravodajská stanice, kontinuální vysílání, mimořádné vysílání, Uherský Brod, mobilní žurnalismus

Keywords

CT24, news, news channel, continuous broadcast, breaking news, Uhersky Brod, mobile journalism

Rozsah práce: 108 913 znaků s mezerami

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

.....

V Praze dne 2. 1. 2017 Ellen Brendlová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce PhDr. Martinu Lokšíkovi za velmi vstřícný přístup a z jeho strany velmi rychlou komunikaci při psaní této diplomové práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK
Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Brendlová Ellen	**Razítko podatelny:**
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2014	
E-mail diplomantky/diplomanta: Ellen.B@seznam.cz	
Studijní obor/forma studia: Mediální studia/kombinované	

Předpokládaný název práce v češtině:
Střelba v Uherském Brodě a její zpravodajské pokrytí ve vysílání ČT24

Předpokládaný název práce v angličtině:
Shootings in Uhersky Brod and its news coverage in the broadcast of CT24

Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: *ZS 2012/2013*)
(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí)
LS 2015/2016

Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků)**:**
Střelbu v Uherském Brodě z února 2015 lze považovat jako jednu z největších tragédií v historii samostatné České republiky. V den neštěstí i po mnoho dalších dnů plnila stránky nejen českých deníků a internetových serverů, ale zaujímala podstatnou část také ve vysílacích médiích. Zpravodajská stanice ČT24 spustila vzhledem k závažnosti a ojedinělosti celého případu mimořádné vysílání, ve kterém různými způsoby přinášela nové informace. Jejím cílem bylo poskytnout divákům rychlé, ucelené, ale především ověřené informace, což podstatným způsobem změnilo chod a práci přítomných redaktorů, editorů a dalších lidí, kteří se na každodenním vysílání ČT24 podílí.

Z hlediska dosavadního zpracování tohoto tématu lze odkázat na několik diplomových prací, které zkoumaly způsob informování o mimořádných událostech v různých typech médií viz. bod *Diplomové a disertační práce k tématu*.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků)**:**

Diplomová práce bude mít za cíl popsat, jakým způsobem zpravodajská stanice ČT24 informovala o tragédii v Uherském Brodě, a to s ohledem na práci v redakci a výsledné zpracování. Bude popsán systém, jakým se při této mimořádné události řídili editoři a redaktoři s cílem získat rychlé a ověřené informace. Na základě předem stanovených hypotéz proběhne podrobná analýza, jejíž výchozími prvky budou data získaná z archivu vysílání ve stanovených dnech.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu)**:**

1. Teoretická část
1.1. Proměna televizního zpravodajství v souvislosti s kontinuálním vysíláním
1.2. Mimořádné vysílání a jeho využití ve světě
1.3. Mimořádné vysílání a jeho využití v ČR
1.4. ČT24 a standardní programové schéma

1.5. ČT24 a mimořádné vysílání
1.6. Obecná pravidla rozdělení práce v redakci při mimořádném vysílání
2. Praktická část
2.1. Časové vymezení pozorovaného období
2.2. Stanovené hypotézy
2.3. Podrobná kvantitativní analýza
2.4. Ověření stanovených hypotéz

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období)**:**
Záznam vysílání ČT24 v období od 24. 2. 2015 do 24. 3. 2015

Metody (techniky) zpracování materiálu:
Kvantitativní výzkum

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků)**:**

KVAPILOVÁ, Pavlína a Milan FRIDRICH. ČT24 jako otevřená televize. MOTAL, Jan et al. *Nové trendy v médiích II.: Rozhlas a televize*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 223 s. ISBN 978-80-210-5826-2.

Publikace nabízí přehled o žurnalistických postupech v moderních online a tištěných médiích především optikou nových trendů v médiích. Jejím cílem je k dosavadním poznatkům přidat nové a především propojit teorii se současnou praxí.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

Kniha seznámuje čtenáře s metodami užívanými při výzkumu médií. Obsahuje jak zásady komerčního výzkumu médií (výzkum sledovanosti, měření efektivity reklamy), tak i akademického (výzkum mediálních organizací, analýza reprezentace, interpretace textu). Jednotlivé metodické postupy jsou rozebrány na praktických příkladech z českých médií.

BOYD, Andrew. Broadcast Journalism : Techniques of Radio and Television News. Páté vydání. Focal Press, 2003. ISBN 0204515714.

Kniha představuje komplexního průvodce povoláním rozhlasového a televizního reportéra. Ze začátku popisuje, co zprávu vytváří, zpravodajské hodnoty, které jsou pro to, aby se událost stala zprávou, stěžejní. Nabízí také praktické rady v oblasti tvorby žurnalistické zprávy, přípravy a samotného zpracování.

YORKE, Ivor. Television News. Čtvrté vydání. Focal Press, 2000. ISBN 024051615X

Tato publikace se zaměřuje na specifika práce televizního reportéra, přičemž popisuje všechna stádia zpracovávání zpravodajského materiálu, mj. získávání informací, ověřování zdrojů. Popisuje také dělbu práce v rámci televizního média při tvoření zpravodajství.

JAKUBOWICZ, Karol. *Nová ekologie médií: Konvergence a mediamorfóza*. Zlín: VeRBuM, 2013. 334 s. ISBN 978-80-87500-38-5.

V Nové ekologii médií autor shrnuje stále složitější strukturu krajiny médií v Evropě,

včetně vlivu, který média mají (nebo nemají) na demokratizaci společnosti. Stejně jako ve svých dalších publikacích Jakubowicz nabízí také zde řadu definic, analýz, diskuzí a závěrů. Čtenáři najdou v této knize přehled o tom, odkud média pocházejí, a důkladně argumentované možnosti, kam kráčí.
Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let) **TURKOVÁ, Kateřina. *Analýza medializace katastrofy na příkladu výbuchu budovy v Divadelní ulici* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2014. 101 s. Vedoucí práce Otakar Šoltys.** **BEDNÁŘOVÁ, Anna. *Katastrofa v Americe: kritická diskurzivní analýza hurikánu Sandy v českých médiích* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2013. 78 s. Vedoucí práce Martin Švantner.** **ČUBÍKOVÁ, Lucie. *Živé vstupy v televizním zpravodajství* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2012. 81 listů. Vedoucí práce Martin Lokšík.**
Datum / Podpis studenta/ky **……**

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:
Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:
Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám. **Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.** **……** **Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga Datum / Podpis pedagožky/pedagoga**

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT **VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ** A VE **DVOU** VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI **VYZVEDNOUT** V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A **NECHAT VEVÁZAT** DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE VEDOUCÍ PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

Obsah

ÚVOD **3**

1 TEORETICKÁ ČÁST **4**

1.1 Specifika televizního zpravodajství **5**

1.1.1 Zpravodajství v přímém přenosu 6

1.1.1.1 Projekt iReportér 7

1.2 Proměna televizního zpravodajství s příchodem kontinuálního vysílání **9**

1.2.1 Formy kontinuálního vysílání 11

1.2.2 Technická zařízení 12

1.2.1.1 SNG 13

1.2.1.2 Přenosový „ batoh“ 14

1.2.1.3 Quicklink a MoJo (mobilní žurnalismus) 15

1.3 Přechod na kontinuální zpravodajské vysílání v České televizi **19**

1.3.1 Sledovanost ČT24 20

1.4 Mimořádné televizní kontinuální vysílání a jeho využití v ČR **21**

1.4.1 Zpravodajské pokrytí povodní v ČT 22

1.4.2 Zpravodajské pokrytí voleb v ČT 23

1.4.3 Zpravodajské pokrytí teroristických útoků v Evropě 24

1.4.3.1 Teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015 25

1.4.3.2 Teroristické útoky v Bruselu v březnu 2016 26

1.4.4 Střelba v Uherském Brodě v únoru 2015 28

1.5 ČT24 a standardní programové schéma **29**

1.6 Standardní rozdělení práce v redakci ČT24 ..... **32**

1.7 Rozdělení práce při spuštění mimořádného vysílání **33**

1.8. Kritéria a postup při spuštění mimořádného vysílání **35**

1.8.1 Typy zpravodajských příspěvků při mimořádném vysílání 36

2 PRAKTICKÁ ČÁST **38**

2.1. Metodologie **39**

2.1.1 Kvantitativní obsahová analýza 39

2.2 Časové vymezení pozorovaného období **41**

2.3 Stanovené výzkumné otázky **41**

2.4 Sběr dat **43**
2.4.1 Data k 24. 2. 2015 44
2.4.2 Odchylky při sběru dat 47
2.5 Grafické znázornění výsledků výzkumu **48**
ZÁVĚR **62**
SUMMARY **63**
SEZNAM ZDROJŮ **65**

ÚVOD

K výběru tématu práce mě vedla několikaletá osobní zkušenost s prací ve zpravodajství ČT24. Vzhledem k tomu, že jsem měla od roku 2013 možnost pozorovat vývoj a změny vysílacího schématu s ohledem na zařazení *breaking news* (mimořádných zpráv), rozhodla jsem se popsat jednu z nejzásadnějších událostí posledních dvou let (v rámci českého mediálního prostředí), která do jisté míry otestovala připravenost zpravodajské stanice pohotově reagovat a nabídnout divákům nejrychlejší a zároveň nejpřesnější informace.

I přesto, že ČT24 má s využitím mimořádného vysílání několikaleté zkušenosti (např. zpravodajské pokrytí povodní v červnu 2013 nebo bombový útok na Bostonském maratonu v dubnu téhož roku), tragédie v Uherském Brodě byla novinkou v několika směrech. Z hlediska počtu obětí šlo o druhou největší masovou vraždu v dějinách České republiky. Střelba se navíc odehrála v malém městě v blízkosti hranic se Slovenskem, což komplikovalo a především prodlužovalo přenos vysílací techniky na místo. Pro samotné redaktory a editory to byla bezprecedentní zkušenost, při které museli pečlivě zvažovat, které záběry a informace ve vysílání nabídnou a jak zkoordinují vysílání, aby nedocházelo ke zmatečným situacím. Ačkoliv postupy při spuštění mimořádného vysílání zčásti podléhají dané struktuře, každá událost je originální a s tím je spojena i určitá variabilita výsledné podoby jejího zpravodajského pokrytí. V tomto ohledu také záleží na tom, zda jde o událost s národním či mezinárodním přesahem.

Dne 24. 2. 2015 jsem byla sama svědkem a účastníkem přípravy odpoledních zpravodajských relací a i přesto, že čtenářsky atraktivnější by pravděpodobně byl spíše popis toho, co se v daný den odehrávalo v zákulisí zpravodajského newsroomu, věřím, že kvantitativní data získaná z podrobného výzkumu přinesou alespoň částečný vhled do problematiky přípravy mimořádného vysílání a dalších stálých pořadů ČT24 včetně zpravodajských relací v případě informování o události takového rozsahu.

1 TEORETICKÁ ČÁST

V této části diplomové práce budou v prvé řadě popsány proměny televizního zpravodajství s ohledem na zavedení kontinuálního vysílání. Televizní zpravodajské stanice, které vysílají 24 hodin denně, mají specifickou a do jisté míry neměnnou strukturu. Tu jsou nicméně nuceny přerušit v případě informování o mimořádné události ať už celostátního či mezinárodního charakteru.

Vzhledem k tomu, že kontinuální vysílání zpravodajských stanic a jeho schopnost nabídnout divákům aktuální záběry a reporty z místa úzce souvisí s technologickým pokrokem, budou se následující kapitoly věnovat i konkrétním technickým prostředkům, které zpravodajské organizace nejčastěji využívají. S ohledem na téma práce budou podrobně popsány možnosti přenosu, které používá Česká televize, a to s využitím informací získaných prostřednictvím rozhovoru s vedoucím provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství.

V dalších kapitolách teoretické části bude řeč konkrétně o zpravodajské stanici ČT24. Stručně bude popsáno standardní schéma a proměny od jejího vzniku až po současnost. Na základě poznatků získaných při práci v redakci a informací od kompetentních osob editujících zpravodajské vysílání budou čtenáři přiblíženy postupy využívané při tvorbě zpráv a jejich změna při zařazení mimořádné zprávy. Vzhledem k tomu, že jde o poměrně velký zásah do programové a časové struktury vysílání stejně tak jako do práce redakce, bude následně popsáno, jakým způsobem celá „posádka“ ČT24 na takovou událost reaguje. Zároveň budou detailně vysvětleny úkoly jednotlivých profesí zpravodajského velína ČT24, které vytváří obsah vysílání.

1.1 Specifika televizního zpravodajství

Encyklopedie žurnalistiky definuje televizní zpravodajství jako „*druh audiovizuální žurnalistické tvorby, jejímiž určujícími znaky jsou kontinuální periodicita a vysoká operativnost při šíření informací v kombinaci pohyblivého obrazu a mluvené řeči.*“[1] I přesto, že některé zkušenosti převzalo z rozhlasu a zpravodajského filmu, jeho vývoj výrazně podpořilo vytvoření vlastního audiovizuálního vyjadřovacího jazyka.

Audiovizuální jazyk tvoří složka obrazová a zvuková. Paralelní fungování těchto dvou složek umožňuje divákovi vnímat televizní zprávu uceleně. Jak uvádí Martin Lokšík v publikaci *Zpravodajství v médiích*, právě tato kombinace je zatím nejpřirozenějším a nejkomplexnějším smyslovým zprostředkováním informací o okolním světě.[2] Obrazový materiál spolu se zvukem (včetně reálných ruchů z daného prostředí) umožňují divákovi přenést se na místo dění, byť jen prostřednictvím televizního přijímače. Tento proces současné redakce umocňují mimo jiné častým použitím tzv. *moneyshots* [3] (především ve spojitosti se stále významnějším zastoupením mobilního žurnalismu) ve složce obrazové a tzv. *gerojši*[4] ve složce zvukové. Doplňkem, který dotváří mozaiku kvalitní zpravodajské reportáže, je pak tzv. *stand-up*[5], jímž reportér ještě více vtáhne diváka do děje a zároveň dokáže, že v místě události opravdu byl. V této souvislosti se ve zpravodajství se stále častěji uplatňují poměrně variabilní a originální stand-upy (například reportér stojící ve vodě nebo zachycení významné osobnosti, která právě prochází.) Televizní zpravodajství se zrychluje a spolu s tím se i zvyšuje dynamičnost vysílaného materiálu (záběry v reportážích jsou krátké stejně jako výpovědi respondentů, velmi často se pro větší přehlednost využívá grafické znázornění, je zde viditelné časté použití gerojšů apod.)

Specifickou podobu má i jazyk televizního zpravodajství. Text reportáží stejně jako text pro moderátora by měl být jasný a jednoduchý. Měl by být složený

[1] OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. s. 242
[2] Televizní zpráva a televizní zpravodajství. LOKŠÍK, Martin. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 73
[3] netradiční záběry, které mají zaujmout diváka jiným, nezvyklým pohledem
[4] autentický zvuk (nejčastěji ve formě ruchu), který spoluutváří atmosféru reportáže (například řezání pilou, štěkot psů,..)
[5] synchronní výpověď redaktora na kameru

z krátkých vět, aby byl na první poslech srozumitelný a zapamatovatelný.[6] Například zpravodajská ČT24 dává při tvorbě čtených zpráv[7] důraz na první větu – ta je většinou krátká a úderná. Pokud jsou k dispozici jakákoliv číselná vyjádření, je územ vložit je pokud možno na začátek první věty („Už milion účtenek vydali podnikatelé v rámci elektronické evidence tržeb.“).

Televizní stanice napříč celým světem (zejména ty seriózní) považují zpravodajské relace jako jeden ze stavebních kamenů svého vysílání. V tomto případě lze ale mluvit o částečném prostoru, který zprávy dostávají. U čistě zpravodajských stanic je situace diametrálně odlišná. *„Jejich zpravodajství se vyznačuje maximální mírou aktuálnosti a pohotovosti danou současnými technologickými možnostmi při zprostředkování audiovizuálních informací, které jsou divákům poskytované jako nepřetržitý zpravodajský servis jednak v denní periodicitě a jednak v časové kontinuitě jednoho dne.“*[8] Po rozhlasovém zpravodajství to bylo právě to televizní, které dokázalo produkovat zprávy v reálném čase. Jak uvádí Brian McNair, bezprostřednost a okamžitost sama o sobě byla povýšena na cíl a často nahradila starší a tradičnější novinářské cíle vysvětlování oznamovaných událostí a jejich zasazení do kontextu.[9]

1.1.1 Zpravodajství v přímém přenosu

S bezprostředností televizního zpravodajství souvisí trend tzv. zpráv v přímém přenosu. *„Být na místě a být tam první se stává samo o sobě cílem bez ohledu na to, zda je z novinářského hlediska co sdělit.“*[10] Nikdy dříve nebyl takový tlak na rychlé zpravodajství jako s příchodem televizních stanic vysílajících 24 hodin denně. Ty ve snaze o nejvyšší aktuálnost využívají všechny dostupné komunikační systémy, aby mohly živě přenášet důležité události. Jak uvádí Tomáš Trampota v publikaci *Zpravodajství,* u výjimečných a neočekávaných událostí (katastrofy, neštěstí) jsou

[6] Televizní zpráva a televizní zpravodajství. LOKŠÍK, Martin. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 80
[7] jde o zprávu o stopáži do max. 30 vteřin, kterou čte moderátor ve studiu a je pokryta sestříhanými záběry
[8] Televizní zpráva a televizní zpravodajství. LOKŠÍK, Martin. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 80
[9] MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Přeložil Hana ANTONÍNOVÁ. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6. s. 128
[10] MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Přeložil Hana ANTONÍNOVÁ. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6. s. 129

běžně využívány i amatérské záběry s technicky nižší kvalitou záznamu.[11] Toto tvrzení je, pokud vezmeme v potaz moderní zpravodajské stanice, již překonáno.

Současné zpravodajství napříč státy stále častěji využívá vizuální či audiovizuální materiály poskytnuté samotnými diváky přes sociální sítě nebo prostřednictvím aplikací vytvořených speciálně pro potřeby zpravodajství. S ohledem na technologický pokrok ve vývoji mobilních telefonů se kvalita natočených a následně vysílaných materiálů zvyšuje. Americká CNN již od roku 2006 nabízí těmto občanským žurnalistům[12] aplikaci zvanou *iReport.* V rámci ní mohou nahrávat videa či fotografie, které považují za zpravodajsky významné či zajímavé. Zároveň ale tato aplikace slouží i pro lepší pokrytí mimořádných zpráv (viz kap. 1.2.1.). Materiály, které jsou přes tuto aplikaci nahrány, jsou následně selektovány a poté využity ve zpravodajství[13]. BBC poskytuje obdobnou možnost prostřednictví aplikace *Have your Say* a pozadu není ani česká zpravodajská stanice ČT24.

1.1.1.1 Projekt iReportér

Na sklonku roku 2015 veřejnoprávní vysílatel oficiálně spustil projekt *iReportér*, prostřednictvím kterého může veřejnost přispívat do zpravodajství obrazovými materiály natočenými mobilními telefony. Každý týden se mohou tito potenciální občanští žurnalisté ve speciální rubrice vysílané v odpoledních hodinách na ČT24 dozvědět tipy a rady, jak video správně natočit a zvýšit tak pravděpodobnost jeho využití v kontinuálním vysílání zpravodajské stanice. Kvalita získaných audiovizuálních materiálů od „amatérských kameramanů“ tak roste.

Projekt má za cíl v prvé řadě umožnit kompletní informační pokrytí mimořádných či zajímavých událostí odehrávajících se v různých koutech České republiky a tento natočený materiál poměrně rychle nabídnout zpravodajskému týmu ČT24. Požadavky a kritéria, při jejichž splnění má video šanci dostat se na obrazovku, jsou zveřejněny na stránkách České televize. Na první pohled vypadají velmi obecně: *„Aktuální zpravodajské video může být cokoliv. Událost ve vaší obci, nehoda na*

[11] TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8. s. 182
[12] lidé, kteří shromažďují, upravují a distribuují zpravodajské materiály bez toho, aniž by byli profesionálními novináři
[13] Breaking news: Share your story. *CNN* [online]. 2016 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://edition.cnn.com/2015/11/11/opinions/assignment-breaking-news-cnnireport-ireport/index.html

dálnici, přelet balonů, místní fotbalové utkání. Nikdy nevíte, co se hodí pro odvysílání ve veřejnoprávní televizi. Sledujte témata, které zpravodajství ČT poptává a buďte rychlí.“[14] Jak ale uvádí ředitel zpravodajství ČT Zdeněk Šámal, cílem je využívat pouze ověřené a editované záběry amatérských přispěvatelů.[15] Proto je v redakci kladen velký důraz na důkladnou selekci přijatých materiálů. Editorský tým včetně *Redakce denního zpravodajství* se o existenci materiálů dozví prostřednictvím emailu, ve kterém jsou obsaženy informace mimo jiné o tématu příspěvku, stopáži a samotném autorovi. Přes přiložený odkaz se editor či redaktor má možnost na materiál podívat, v případě, že ho chce použít je umístěn ve složce, která je přístupná na střižnách v budově zpravodajství.

Ondřej Schneider, který byl jedním z hlavních průkopníků mobilního žurnalismu v ČT (viz kap. 1.2.1.3.), tento projekt vnímá jako budoucnost médií. *„Hlavně u aktuálních událostí, jako jsou nehody nebo problémy způsobené počasím, dokáží diváci natočit materiál, který opravdu velmi rádi využijeme. Diváci se navíc postupně ve svých dovednostech zlepšují, jejich videa jsou čím dál kvalitnější.“*[16]

[14] KUŠOVÁ, Tereza. PROJEKT iREPORTÉR JE TU! Pošlete video do ČT. Uvidíte ho na obrazovkách. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ireporter/clanky/projekt-ireporter-je-tu-poslete-video-do-ct-uvidite-ho-na-obrazovkach/

[15] ŠÁMAL, Zdeněk. *Informace o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pol. roku 2015 včetně Zprávy o činnosti zahraničních zpravodajů za rok 2015: Projekt iReportér* [online]. In: . [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1

[16] MARŠÁL, Adam. Reportáž pro ČT natočená na mobil. In: *CHARGER* [online]. 2016 [cit. 2016-11-30]. Dostupné z: http://www.charger.cz/reportaz-pro-ct/

1.2 Proměna televizního zpravodajství s příchodem kontinuálního vysílání

Zpravodajství bylo od počátku televizního vysílání jedním z hlavních pilířů programové struktury. Poptávka veřejnosti a taky technologický pokrok umožnil diferenciaci programové struktury – v návaznosti na to vznikly programy hudební, dětské, sportovní apod. Výjimkou nebyly v průběhu let ani programy zaměřené čistě na zpravodajství. V souvislosti s rozvojem tzv. kontinuálního vysílání je nutno zmínit americkou zpravodajskou stanici CNN, která tento čtyřiadvacetihodinový model odstartovala paralelně se svým vysíláním v roce 1980. Šlo o vůbec první čistě zpravodajskou a kontinuálně vysílající stanici na světě.[17]

Publikace *The Rise of 24-hour News Television* mluví v souvislosti s vývojem zpravodajských stanic vysílajících kontinuálně o třech vzájemně se překrývajících etapách. V první z nich je popsán úplný počátek spojený především se spuštěním zmíněné CNN. Na ní podle autorů plynně navázal kanál Sky News (šlo o první zpravodajský kanál v Evropě). V 90. letech v souvislosti s masovým rozvojem kabelových a satelitních sítí přibylo zpravodajských stanic napříč kontinenty. V roce 1993 například vznikla stanice Euronews, která měla fungovat jako alternativa a konkurence americkým zpravodajským kanálům. V roce 1996 se k ní přidala Al Jazeera, která nabídla zpravodajskou alternativu divákům na Blízkém východě.[18] Třetí etapu popisují autoři jako regionalizaci a zvýšení konkurenceschopnosti kontinuálně vysílajících zpravodajských kanálů. Doba, kdy si diváci začali na přítomnost kontinuálního vysílání zvykat, umožnila poměrně rychlý vývoj a rozšíření počtu těchto zpravodajských kanálů. Jako příklad uvádí Indii, kde bylo v roce 2009 na 70 kanálů vysílajících 24 hodin denně. V této souvislosti autoři taky upozorňují na fakt, že u zpravodajských kanálů typu BBC a CNN s celosvětovým dosahem vznikají národnostní odnože (např. CNN Chile apod.).

Jak uvádí Andrew Boyd ve své publikaci *Broadcast Journalism*, živé vysílání bylo pouhým přirozeným rozšířením starých forem tzv. *news bulletins*, tedy forem, které se v jakémkoliv století a jakékoliv dekádě vyznačují tím, že jsou uspořádány

[17] CNN's impact around the world: Why the world is watching CNN. *CNN 25* [online]. Atlanta, USA, 2005 [cit. 2016-11-08]. Dostupné z: http://edition.cnn.com/services/opk/cnn25/cnns_impact.htm

[18] CUSHION, Stephen. a Justin LEWIS. *The rise of 24-hour news television: global perspectives*. New York: Peter Lang, c2010. ISBN 1433107775. s. 15

lineárně s libovolným začátkem, prostředkem a koncem. Kontinuální vysílání, které v dnešní době představuje například zmiňovaná CNN nebo Sky News či BBC, ovšem pracuje se strukturou, která mnohem víc připomíná otáčivé kolo.[19] Toto kolo má podle Boyda pevné struktury určené pro sport, počasí, ekonomické zprávy atd. Aktuální zprávy a události spíše doplňují tento prostor v návaznosti na to, co se stane. Tím se podle jeho slov kombinuje jakýsi tradiční balíček informací s tzv. živými zprávami.

Na možnosti vysílat nepřetržitě a přitom atraktivně jak po obsahové, tak i po vizuální stránce se podílí řada faktorů. Za prvé to jsou stále vyvíjející se technologie, které umožnily zrychlit a především zefektivnit zpravodajství jako takové. Podle Boyda jde hlavně o využívání zařízení pro živé a okamžité reportování z místa.[20] Konkrétními technickými zařízeními, které jsou pro fungování novodobých zpravodajských redakcí nezbytné, se budu zabývat v kapitole č. 1.2.1. Neméně důležitý je ale i lidský faktor. Bývalý ředitel CNN International Chris Cramer označil všechny spolupracovníky, kteří se na vysílání podílí, jako tajnou zbraň a hlavní pilíř tvorby zpravodajství.[21]

Nelze opomenout další důležitý faktor, který určuje směr a práci zpravodajských stanic, a tím je financování. Jde mimo jiné o technická zařízení (kamery, stativy mikrofony, světla, přenosové vozy atd.), která je nutné po určité době a v návaznosti na technologický vývoj neustále měnit. Pokud chce zpravodajská stanice poskytovat kontinuální vysílání s mezinárodním přesahem, je rovněž nutné, aby ve svém rozpočtu zohlednila finance vynaložené na předplacení agenturního zpravodajství či informační pokrytí dané země svým zpravodajem.

[19] HUDSON, GARY a Sarah Rowlands. The broadcast journalism handbook. Londýn: Pearson Education, 2007, ISBN 978-14-058-2434-7. s. 258
[20] HUDSON, GARY a Sarah Rowlands. The broadcast journalism handbook. Londýn: Pearson Education, 2007, ISBN 978-14-058-2434-7. s. 257
[21] CNN's impact around the world: Why the world is watching CNN. *CNN 25* [online]. Atlanta, USA, 2005 [cit. 2016-11-08]. Dostupné z: http://edition.cnn.com/services/opk/cnn25/cnns_impact.htm

1.2.1 Formy kontinuálního vysílání

Kontinuální neboli nepřetržitě vysílající zpravodajství bylo umožněno především vznikem a rozvojem zpravodajských stanic. Z obecného pohledu lze rozlišovat dvě jeho formy – standardní a mimořádné. Standardní vysílací schéma zpravidla zahrnuje určitý počet zpravodajských a publicistických pořadů o dané stopáži, které se podle zvoleného klíče střídají v rámci celého dne. V případě nutnosti informovat diváky o mimořádné události velkého rozsahu přechází zpravodajské stanice na stejnojmenný model, v rámci kterého se zpravidla intenzivně věnují tomuto tématu a informace o jiných událostech jsou zmíněny buď okrajově, nebo se ve vysílání nevyskytují vůbec. Zahraniční stanice v tomto případě používají zmíněné sousloví *breaking news.* Slovník médií a komunikace (*Dictionary of Media and Communications*) jej definují jako *„neplánované zpravodajství o události, která se stala krátce před svým zveřejněním a vyvíjí se v čase“*.[22]

Mimořádné zpravodajství se vyznačuje několika specifickými vlastnostmi, které lze pozorovat napříč televizními stanicemi po celém světě. Z hlediska vizuálního je to mimo jiné změna barvy televizní grafiky a titulku (zpravidla ve výrazných barvách, nejčastěji v červené či žluté), který stručně a výstižně popisuje o jakou mimořádnou událost jde (u některých zpravodajských stanic je v titulku explicitně napsáno, že jde o mimořádnou zprávu). Z hlediska audiální charakteristiky je nutno zmínit speciální znělku, která se zpravidla odlišuje od znělek využívaných ve standardním vysílacím schématu, většinou jde o krátký a důrazný hudební prvek, který má potenciální diváky přilákat k televizním obrazovkám. S mimořádným vysíláním se podstatně mění i pozice a přednes moderátora, který je v takové situaci nucen při své práci improvizovat. V danou chvíli (především v prvních minutách) je odkázán pouze na minimum informací, které má k dispozici na přenosném počítači umístěném ve studiu. Jeho úkolem je naslouchat pokynům z režie, která intenzivně komunikuje s editorským týmem. Z důvodu počátečního nedostatku informací moderátor zpravidla již zmíněné skutečnosti opakuje, případně doplňuje o nově zjištěné podrobnosti.

Na fotografiích níže jsou jako názorný příklad zobrazeny vizuální podoby mimořádného vysílání u čtyř zpravodajských stanic – CNN, BBC, Sky News a ČT24.

[22] DANESI, Marcel. *Dictionary of media and communications*. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, c2009. ISBN 9780765680983. s. 47

1. BBC (zdroj: www.bbc.com)

2. CNN (zdroj: www.cnn.com)

3. Sky News (zdroj: news.sky.com)

4. ČT24 (zdroj: www.ct24.cz)

1.2.2 Technická zařízení

Jak uvádí Brian McNair, forma a obsah žurnalistiky jsou zásadně ovlivněny dostupnou technologií získávání, produkce a šíření zpráv. Obsah zpráv je podle něj výsledkem technických podmínek žurnalistické produkce.[23] Přenos události z místa dění do studia a následně na obrazovky diváků v reálném čase je pro novodobé televizní zpravodajství naprostou nezbytností. V době kontinuálního vysílání a čím dál zrychlujícího se přísunu informace je žádoucí, aby mohl divák sledovat dění tzv. živě. K tomu mu napomáhají neustále se vyvíjející a zdokonalující se technická

[23] MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Přeložila Hana ANTONÍNOVÁ. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6. s. 127

zařízení. Cesta k nim ale nebyla jednoduchá. Především v počátcích televizního vysílání bylo poměrně nákladné pořídit a vybavit vozy umožňující přenos signálu, drahý byl i samotný přenos (v r. 1965 stála jedna hodina přibližně tři tisíce britských liber).[24] Kvůli vysokým finančním nákladům proto pro přenos obrazového materiálu využívaly některé stanice leteckou přepravu (např. britská ITN až do r. 1972).[25]

1.2.1.1 SNG

Velkou revolucí bylo zavedení a využívání satelitů pro přenos signálu. Potenciál pro přenos zpravodajských záběrů si jako první uvědomil Geoffrey Cox (editor ITN), který si zarezervoval první přenos záběrů satelitem.[26] Jak uvádí v publikaci *Satellite News Gathering* její autor Jonathan Higgins, Spojené státy americké byly v této oblasti o krok dále před Evropou a technologii satelitů začaly plně využívat už v 70. letech. Šlo o dobu, kdy média poměrně intenzivně informovala o válce ve Vietnamu, a bylo tudíž nutné zrychlit proces přenášení audiovizuálních materiálů. Zároveň tuto technologii začaly používat z důvodů překonávání výrazných vzdáleností v rámci USA a s tím spojených problémech při změně časových pásem. V evropském kontextu lze využití SNG pozorovat v 80. letech.[27]

Přenosové vozy (tzv. SNG vozy) jsou i v dnešní době nástupu novějších forem přenosu stále hojně využívané. SNG (Satellite News Gathering) nabízí natáčení a přenos zpravodajských příspěvků prostřednictvím speciálních jednokamerových (později i vícekamerových) satelitních přenosových vozů a telekomunikačních družic z míst vzdálených od mateřského studia i tisíce kilometrů daleko.[28]

V 90. letech se pak SNG přenos zdokonalil. S vývojem digitálního vysílání se plynule přešlo na tzv. DSNG (Digital Satellite News Gathering). Evropská vysílací unie přijala tento standard v roce 1995.[29] Zatímco v případě SNG se materiál přenáší přes analogové signály (prostřednictvím elektromagnetického vlnění), v případě

[24] TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8. s. 180
[25] Tamtéž, s. 180
[26] Tamtéž s. 180
[27] HIGGINS, Jonathan. Satellite Newsgathering. Boca Raton: CRC Press, 2012. ISBN 978-11-360-3010-9. s. 16
[28] OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 89
[29] HIGGINS, Jonathan. Satellite Newsgathering. Boca Raton: CRC Press, 2012. ISBN 978-11-360-3010-9. s. 19

DSNG se obrazové a zvukové informace šíří tzv. diskrétním signálem, který je tvořen posloupností 1 a 0. [30]

DSNG vůz si lze představit jako dodávku se satelitní anténou a vysílací a televizní technologií. Spojení je realizováno přes trvale pronajatý kanál na přenosovém transpondéru geostacionální družice. Jak popisuje František Koula, vedoucí provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství, kvalita tohoto přenosu je velmi stabilní a ohrozit ji může pouze nenadálá technická závada, případně velmi zhoršené povětrnostní podmínky.

Česká televize má v současnosti k dispozici šest zpravodajských DSNG vozů (čtyři v Praze, a po jednom v Brně a v Ostravě). Dále disponuje ještě jedním větším vozem s redundantní vysílací technologií pro sportovní a podobné přenosy. Některé vozy jsou vybaveny i obrazovou a zvukovou režií a kamerovými řetězci. To umožňuje kromě klasických jednokamerových vstupů i realizaci vícekamerových přenosů (např. sjezdy politických stran, slavnostní shromáždění, moderování Událostí z exteriéru apod.).[31]

Pořizovací cena jednokamerového DSNG je cca 6.500.000,- Kč. Česká televize tento vozový park obměňuje zhruba po 7-8 letech. Cena pronájmu přenosového kanálu na satelitu je zhruba 5.000.000,- Kč ročně za 12 MHz kanál.[32] Ten umožňuje přenos až ze 4 DSNG vozů zároveň a je využíván i pro sportovní a náročnější přenosy.

1.2.1.2 Přenosový „ batoh“

Na rozdíl od DSNG vozů je přenosový „batoh“ mnohem jednodušší zařízení, které realizuje přenos signálu prostřednictvím veřejných 3G a LTE sítí mobilních operátorů. I když se tomuto zařízení v tuzemském mediálním prostředí nadále říká pracovním označením „batoh“ (v minulosti tento přístroj svým vzhledem opravdu batoh připomínal, navíc ho kameraman nosil na zádech), v současnosti jde o poměrně malý přístroj ve tvaru kvádru. Prakticky je to vysílací adaptér, který se nasadí přímo na kameru. Ten komunikuje s přijímacím serverem, který je umístěn v budově zpravodajství na Kavčích horách, případně v regionálním studiu.

[30] Mediální slovník: Digitální televize. In: *MEDIA GURU* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: https://www.mediaguru.cz/medialni-slovnik/digitalni-televize
[31] Rozhovor s Františkem Koulou (vedoucí provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství ČT), 10. 11. 2016, osobní archiv autora
[32] Rozhovor s Františkem Koulou (vedoucí provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství ČT), 10. 11. 2016, osobní archiv autora

Vysílací adaptér obsahuje celkem osm kusů běžných SIM karet s datovým tarifem pro LTE a 3G sítě všech mobilních operátorů v ČR. Vlastní TV signál je převeden do datové formy a následně nahrán přes internet. Vzhledem k tomu, že objem dat je poměrně velký, je celý přenos rozdělen do paketů a přenesen jednotlivými kartami i dle momentální dostupnosti jednotlivých sítí. Přijímací server tyto pakety opět složí a vytvoří z nich původní TV signál. A v tom je, jak upozorňuje František Koula, výrazný nedostatek této technologie oproti jiným typům přenosů (např. prostřednictvím DSNG). Její spolehlivost zcela závisí na momentálním stavu a obsazenosti mobilních operátorů. Spojení tak může bez zjevné příčiny zkolabovat a také se tak děje.[33] Česká televize tak na základě předchozích zkušeností využívá tuto techniku především na přenosy z míst, kde se v danou chvíli nevyskytuje velká masa lidí (přenos může být komplikován a narušován například při demonstracích či velkých shromážděních v místech jako jsou náměstí, nákupní centra apod.), což se může vzhledem k její logistické a hmotnostní nenáročnosti zdát jako kontraproduktivní postup. Důsledkem nedostatečného signálu potažmo přenosu může být viditelně snížená kvalita obrazové složky (rozmazaný obličej redaktora, narušená plynulost pohybu kamery) stejně tak jako složky zvukové, což má nejčastěji za následek několikavteřinové zpoždění v komunikaci moderátora s reportérem.

V porovnání se satelitním přenosem jde nicméně o nesrovnatelně levnější a jednodušší technologii. Pořízení jednoho přenosového „batohu“ vyjde zhruba na 600.000,- Kč. V současnosti je pro zpravodajství k dispozici sedm takových zařízení (dvěma disponuje Praha a po jednom mají regionální studia v Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně, Zlíně a v Ostravě). V souvislosti s rozvojem regionálního zpravodajství se dá očekávat, že bude docházet k jejich postupnému navyšování.

1.2.1.3 Quicklink a MoJo (mobilní žurnalismus)

Tento typ přenosu funguje na podobném principu jako výše zmiňovaný přenosový „batoh“. Důvodem, proč je mu v práci věnována samostatná kapitola, je jeho využití. V České televizi tuto formu přenosu využívají především zahraniční zpravodajové.

Název *Quicklink* se v České televizi používá již jako obecný výraz, nicméně ve skutečnosti patří britské společnosti, která tuto technologii dodává. Prakticky jde o

[33] Rozhovor s Františkem Koulou (vedoucí provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství ČT), 10. 11. 2016, osobní archiv autora

software, který je instalován v přenosném počítači. Kompletní funkčnost zajišťuje mobilní telefon, který připojení zprostředkovává a to tím, že vytváří hotspot, ke kterému se notebook připojí.[34]

Hlavním kritériem pro jeho častější použití je finanční úspora, která původní náklady za zpravodajské vstupy přes satelitní přenos snížila na minimum. Redaktorovi v takovém případě stačí pouze notebook a dostatečně silné připojení k internetu.

V posledním roce šla Česká televize ještě dál a tento software se rozhodla využívat i pro živé vysílání prostřednictvím iPhonů. Pro použití aplikace musí redaktor zadat přihlašovací údaje, mít přístup k síti 4G a může natáčet.

Vůbec první takový vstup z mobilního telefonu uskutečnil v roce 2015 zpravodaj České televize ve Francii Petr Zavadil. Vstupy se týkaly zpravodajství o teroristických útocích na redakci satirického týdeníku Charlie Hebdo. *„Na mobilním telefonu spustíme vlastní bezdrátové připojení na internet, a pokud je k dispozici síť 4G, můžeme do pěti minut vysílat"*, popsal pro elektronický deník Digizone.cz.[35]

Tzv. *mobilní žurnalismus* se nicméně v prostředí České televize rozvíjel už mnohem dříve. S nápadem přišel v roce 2012 brněnský redaktor Ondřej Schneider, který v Budapešti absolvoval mezinárodní workshop věnující se právě možnostem videožurnalismu. *„Hned po návratu z workshopu jsem začal pracovat na tom, abychom to mohli vyzkoušet i v ČT. Dokoupil jsem potřebné vybavení a začal experimentovat. První reportáže natočené jen na mobil se zakrátko objevily ve vysílání ČT. Ta byla v té době jedna z prvních evropských TV, která v běžném vysílání pustila reportáž natočenou kompletně na mobil."*[36]

Redaktoři zpravodajství postupně prochází školením, při kterém se učí, jak tuto možnost využívat. Při využití tohoto typu přenosu se reportér může zcela bez problému obejít bez kameramana a živý vstup zprostředkovat sám zpravidla za použití stativu, na který zařízení upevní. Zde opět (stejně jako u přenosového „batohu") hraje poměrně velkou roli síla připojení. *Návod pro mobilní žurnalismus*

[34] Česká televize zkouší živé vstupy přes 4G síť, používá k tomu Quicklink. *Lupa.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-09-10]. Dostupné z: http://www.lupa.cz/clanky/ceska-televize-zkousi-zive-vstupy-pres-4g-sit-pouziva-k-tomu-quicklink/

[35] Česká televize zkouší živé vstupy přes 4G síť, používá k tomu Quicklink. *Lupa.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-09-10]. Dostupné z: http://www.lupa.cz/clanky/ceska-televize-zkousi-zive-vstupy-pres-4g-sit-pouziva-k-tomu-quicklink/

[36] MARŠÁL, Adam. Reportáž pro ČT natočená na mobil. In: *CHARGER* [online]. 2016 [cit. 2016-11-30]. Dostupné z: http://www.charger.cz/reportaz-pro-ct/

v ČT upozorňuje mimo jiné na to, že tuto formu přenosu je vhodné využívat pouze v případě, že má dotyčný připojení k datové síti 4G/LTE.[37]

V současnosti se tato forma přenosu v rámci domácího zpravodajství objevuje zatím jen sporadicky, a to v situacích, kdy není k dispozici profesionální technika (noční pohotovost či nedostatek profesionálních štábů v denní špičce). Jedním z posledních takových výstupů byl živý přenos ze dne 23. 12. 2016, kdy redaktorka ČT24 stála před Černínským palácem (sídlo Ministerstva zahraničních věcí ČR) a reportovala o připravovaném výstupu ministra Zaorálka k aktuální zprávě o smrti Češky při teroristickém útoku v Berlíně (viz fotografie č. 4 a 5).

4. Živý vstup redaktorky Janetty Roubkové (předávka slova od moderátora ve formě dvojokna)[38]

[37] BORŮVKA, Oldřich a kol. *Návod pro mobilní žurnalismus v ČT: workshopy červenec - srpen 2015*. Praha, 2015.
[38] iVysílání: Studio 6. *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/216411010101223

5. Živý vstup redaktorky Janetty Roubkové [39]

Z fotografií výše je na první pohled zřetelné, že kvalita obrazového materiálu zdaleka nedosahuje úrovně satelitního přenosu. Z fotografie č. 5 je navíc patrné, že formát vysílaného vstupu neodpovídá formátu používaném pracovišti a zařízeními České televize, tj. 16:9.[40] V tomto případě by bylo vhodné uvést, že jde o internetový přenos (formou titulku v horní části obrazovky), a odůvodnit tak nižší kvalitu vysílaného materiálu.

Z hlediska zvukové složky je třeba upozornit na poměrně nízkou hlasitost výstupu redaktorky, kterou následně upravoval zvukař ve studiové režii. Tato skutečnost je dána především absencí technického pracovníka přímo v terénu a nedostatkem času potřebného pro vyzkoušení vysílací techniky (mikrofonu, sluchátek apod.) Na druhou stranu, při shlédnutí videa je patrná absence výrazného zpoždění při tzv. *předávce*[41], což je vzhledem k využité technologii překvapivé.

Redaktorka musela pro bezproblémové uskutečnění živého vstupu dodržet několik zásadních kroků obsažených ve zmiňovaném *Návodu pro mobilní žurnalismus v ČT*. Nejprve bylo nutné zadat v aplikaci *Quicklink* dané přihlašovací údaje a tzv. zahájit vysílání. To nicméně ještě neznamená, že by šlo o reálný přenos do studiové režie. K němu bylo zapotřebí spojit se telefonicky se speciálním

[39] iVysílání: Studio 6. *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/216411010101223

[40] Složky, služby a formáty televizního vysílání: Obrazový formát 16:9. *Česká televize* [online]. [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/obraz/obrazovy-format-16-9/

[41] okamžik, kdy moderátor předá slovo reportérovi na místě (nejčastěji formou otázky)

oddělením – v prostředí České televize označovaném jako *rozvod* – pro kontrolu kvality přenosu. Posledním krokem bylo připojení mikrofonu a sluchátek a zapnutí tlačítka tzv. *zvukové zpětné*[42], pomocí něhož mohla redaktorka přijímat pokyny z režie a následně komunikovat s moderátorem.[43]

1.3 Přechod na kontinuální zpravodajské vysílání v České televizi

Myšlenka vzniku zpravodajského programu se v rámci veřejnoprávní České televize objevila již pět let před jejím oficiálním startem. Jak uvádí Milan Šmíd, s jeho vytvořením počítal již bývalý ředitel Ivo Mathé. Projekt ale nestihl zrealizovat, protože ho v ředitelském křesle nahradil Jakub Puchalský. Ten byl poměrně záhy vystřídán Dušanem Chmelíčkem, který ve svém programovém dokumentu vznik digitálního zpravodajského programu posunul do neurčita s tím, že by se v letech 2000-2001 mělo na jeho koncepci začít pracovat.[44]

Nápad zavést v České televizi samostatný zpravodajský program nakonec zrealizoval bývalý ředitel Jiří Janeček ve spolupráci s Františkem Lambertem (tehdejším ekonomickým ředitelem) a Zdeňkem Šámalem, který tehdy vedl zpravodajství.[45] Ten vznik ČT24 poměrně jasně a výstižně odůvodnil, když odpovídal na jednu z otázek diváků v rámci online chatu: *„Aby byly k dispozici televizní zprávy vždy, když se něco děje a když je člověk chce vidět.“*[46]

Obsahový rámec nově vzniklého zpravodajského programu popsal v publikaci *Nové trendy v médiích II*. nástupce Zdeňka Šámala na postu šéfa zpravodajství Milan Fridrich: *„Národní zpravodajský program musí být namixovaný koktejl seriózních zpráv, živých vstupů z mimořádných událostí, přímých přenosů a specializovaných zpravodajských rubrik. Každá vteřina, kdy nevysílá zpravodajská stanice živě nebo v přímém přenosu, kdy neposkytuje co nejvíc autentickou podobu vysílání – není sledem živých vstupů redaktorů s hosty, moderátorů s aktéry dění, snižuje atraktivitu programu. Zpravodajská televize v digitálním věku není poskytovatelem „mrtvých“*

[42] zvukové spojení, prostřednictvím něhož má reportér v terénu možnost slyšet vysílání a pokyny z režie
[43] BORŮVKA, Oldřich a kol. *Návod pro mobilní žurnalismus v ČT: workshopy červenec - srpen 2015*. Praha, 2015.
[44] ŠMÍD, Milan. Jak jsem se mýlil a nemýlil ve věci ČT24. In: *Louč* [online]. 2008 [cit. 2016-12-03]. Dostupné z: http://www.louc.cz/08/1950424.html
[45] ředitelem zpravodajství v letech 2003-2007 a od roku 2011
[46] Chat s osobností: Zdeněk Šámal. *Česká televize* [online]. 2007 [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/chat/chat.php?id=297

zpráv, vysílání musí stát na přenosových vozech, studiích mimo „centrálu“, na reportérech v poli, na jejich aktivitě.“[47]

Důležitým datem byl 2. květen 2005. V tento den přesně ve 13:00 začal vysílat zpravodajský program ČT24. Tehdejší programová struktura se sice významně odlišovala od nezpravodajských programů veřejnoprávní stanice, nicméně srovnání se současnou podobou vykazuje značné odchylky. Ty lze pozorovat mimo jiné v počtu zpravodajských relací a jejich zpracování, v intenzivnější tvorbě původních zpravodajských pořadů (*Interview ČT24, Devadesátka ČT24, Horizont ČT24* atd.) a v neposlední řadě i ve schopnosti nabídnout divákům mimořádné zprávy. Vzhledem k tomu, že je poměrně náročné udržet pozornost diváka při tak jednolitém programovém schématu, který čistě zpravodajský program nabízí, je podle Zdeňka Šámala nutné k tvorbě a zpracování zpráv přistupovat variabilně: *„Zpravodajská stanice je továrnou na zprávy, hrajete neustále to samé, ale musíte to obohacovat o nové zprávy a ty staré upgradovat.“*[48]

1.3.1 Sledovanost ČT24

Podíl na publiku (*share*) jediné televizní zpravodajské stanice v České republice se od doby jejího vzniku výrazně proměnil. Zatímco v roce 2006 dosahoval 0,31 %[49], v roce 2015 už to bylo 4,22 %.[50] Nárůst je dán především zvyšujícím se počtem domácností schopných digitální signál přijímat. I tak je v poměru s ostatními televizními stanicemi na první pohled zřetelné, že jde o poměrně nízkou hodnotu (např. TV Nova zaznamenala v témže roce podíl 21, 96 %, ČT1 15,87 %).

V mezinárodním kontextu si ovšem ČT24 vede nadmíru dobře. Dokazuje to srovnání, které Česká televize zveřejnila na svých webových stránkách v březnu roku

[47] MOTAL, Jan. *Nové trendy v médiích II*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5826-2. s. 173

[48] iVysílání: Newsroom ČT24. *Česká televize* [online]. 2015 [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11030967025-newsroom-ct24/215411058170017/obsah/398136-zpravodajsky-velin

[49] Rok 2006 - Celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2006 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/kolac/2006.pdf

[50] Rok 2015 - Celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2015 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/kolac/2015.pdf

2014. Z něj vyplývá, že denní podíl na publiku u zpravodajských stanic vysílajících v Evropě dosahuje v průměru necelých 1,3 %.[51]

Silnější pozici ČT24 ve sledovanosti lze ve srovnání s ostatními tuzemskými televizními stanicemi pozorovat v případě výskytu neočekávaných zpráv mimořádného rozsahu. Příkladem mohou být povodně z června roku 2013 – v tento měsíc dosahoval podíl ČT24 9,13 %[52]. Je tedy zřejmé, že ve dnech, kdy zpravodajská stanice nabízela několikadenní mimořádné kontinuální vysílání, přilákala více diváků, kteří ji považovali za rychlý a relevantní zdroj informací.

1.4 Mimořádné televizní kontinuální vysílání a jeho využití v ČR

Mimořádné televizní vysílání není v českém mediálním prostředí novinkou spojenou pouze s příchodem zpravodajské stanice ČT24. Pokud se ohlédneme za zpravodajským děním v horizontu 20 let zpět, je vhodné zmínit stěžejní události, o kterých televizní stanice informovaly. Jednou z největších zatěžkávacích zkoušek pro zpravodajství bylo pokrytí událostí 11. září 2001. O sérii teroristických útoků informovaly všechny tehdejší celostátní televizní stanice (Česká televize, Nova, Prima). Jak uvádí mediální analytik Milan Šmíd, Česká televize plnila povinnost veřejné služby tím, že mimořádnou relaci vysílala na druhém programu, a to kontinuálně od 16:24 (první letadlo narazilo do věže Světového obchodního centra ve 14:45) až do večerních hodin.[53] Informace ze studia divákům zprostředkovával Zdeněk Velíšek, dlouholetý člen zahraniční redakce ČT.[54] Hlavním informačním a obrazovým zdrojem České televize byla tehdy zpravodajská stanice Euronews. Jak podotýká Milan Šmíd, soukromé stanice Nova a Prima informovaly o událostech pouze v mimořádných vstupech mezi běžným programem.[55]

[51] Deset mýtů o fungování televize: ČT 24 je nejsledovanějším veřejnoprávním zpravodajským programem v Evropě. In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2014 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/press/2776.pdf

[52] Rok 2013 - po měsících - celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2013 [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/mesice/2013.pdf

[53] ŠMÍD, Milan. Jak Česká televize před deseti lety „selhala“. In: *Louč* [online]. 2011 [cit. 2016-10-11]. Dostupné z: http://www.louc.cz/12/2360907.html

[54] http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1528006-zdenek-velisek-je-francouzskym-rytirem-uz-i-oficialne

[55] ŠMÍD, Milan. Jak Česká televize před deseti lety „selhala“. In: *Louč* [online]. 2011 [cit. 2016-10-11]. Dostupné z: http://www.louc.cz/12/2360907.html

1.4.1 Zpravodajské pokrytí povodní v ČT

Samostatnou kapitolou jsou přírodní katastrofy – v českém prostředí již zmíněné povodně. Roky 2002, 2010 a 2013 znamenaly pro Českou televizi podnět ke spuštění mimořádného zpravodajství. Povodeň v létě 2002 pokrýval první program České televize v rámci kontinuálního zpravodajství. Podle publikace *Nové trendy v médiích II.* šlo o historicky největší mimořádné vysílání za celou dobu existence ČT a nic předtím se mu objemem nemohlo rovnat.[56] Zmíněné dvě poslední povodně se již promítly do vysílání zpravodajské stanice ČT24, redakce zpravodajství při nich zapojovala i samotné diváky a využívala materiály, které jí prostřednictvím sociálních sítí zasílali.[57]

Mimořádné vysílání v prvních červnových dnech roku 2013 bylo specifické i z jiného důvodu – vůbec poprvé Česká televize spustila platformu nazvanou *Krizová mapa Česka*, na níž se shromažďovaly informace a záběry občanů z postižených míst.[58] Její potřebu zdůvodnil již na počátku roku 2012 ředitel České televize Petr Dvořák: *„Krizová mapa by měla sloužit ke dvěma významným účelům. Jeden je ten, abychom díky sociálním sítím a internetu obecně získávali v těchto situacích informace od diváků a dokázali je potom pomocí televizní obrazovky prezentovat. Vedle toho chceme napomoci jak záchranným sborům, tak i dobrovolníkům a všem, kteří nasazují nejenom své úsilí, ale někdy i životy.“*[59] Cílem tedy bylo zpracovávat hlášení od lidí z postižených oblastí a poskytovat je mimo jiné složkám Integrovaného záchranného systému a humanitárním organizacím.

Velký zájem diváků o kontinuální zpravodajství, které ČT24 tehdy jako jediná televizní stanice nabízela, potvrdila i konkrétní data sledovanosti z 3. 6. 2013. *„ČT24 sledovalo včera alespoň tři minuty v průběhu celého včerejšího dne 4 milióny 90 tisíc*

[56] MOTAL, Jan. *Nové trendy v médiích II*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5826-2. s. 174

[57] Povodně na Facebooku ČT24: tisíce fotek, videí či nabídky pomoci. *ČT24* [online]. 2010 [cit. 2014-04- 02]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/97942-povodne-na-facebooku-ct24-tisice- fotek-videi-ci-nabidky-pomoci

[58] FRIČOVÁ, Martina. Tiskové zprávy: Mimořádný servis k povodňové situaci na ČT24 zhlédlo v neděli více než 4 miliony diváků. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6638&strana-2=63&category=2

[59] MATYÁŠOVÁ, Veronika. Krizová mapa Česka: Diváci v roli novinářů při krizových situacích. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1190836-krizova-mapa-ceska-divaci-v-roli-novinaru-pri-krizovych-situacich

dospělých diváků, což je nejvyšší denní zásah v osmileté historii zpravodajského kanálu ČT24.[60]

1.4.2 Zpravodajské pokrytí voleb v ČT

Mimořádné vysílání poskytovala Česká televize i během voleb. Do roku 2006 nicméně nelze mluvit o speciálech tak, jak je známe v současnosti. Jak uvádí Milan Fridrich a Pavlína Kvapilová, v té době neexistoval úzus, že se pro mimořádné vysílání postaví speciální tým a vytvoří projektová skupina. *„Zpravodajství se z voleb vytvářelo tak, aby jej unesla ČT1 – a ta toho unesla málo."*[61] V praxi to znamenalo existenci pouze krátkých zpravodajských vstupů během volebních dnů. Tato situace trvala až do vzniku ČT24. I tehdejší první volební vysílání z roku 2006 ale podle Fridricha a Kvapilové musí oproti dnešku působit chudě.

Zatěžkávací zkouškou byl pro ČT24 rok 2013. V lednu se uskutečnila vůbec první přímá volba prezidenta České republiky, kterou v říjnu následovaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Před prvně zmiňovanou událostí Česká televize nabídla čtyři specializované formáty – každý z prezidentských kandidátů se nejdříve představil v pořadech *Interview* a *Hyde Park,* následovaly společné debaty více kandidátů (*Prezidentská debata* a *Prezidentská superdebata*).[62]

Druhé kolo voleb, ve kterém se utkali dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů (Miloš Zeman a Karel Schwarzenberg) pokryla Česká televize prezidentskými duely vysílanými 17. a 24. ledna 2013 na programu ČT1 i ČT24. Již na podzim roku 2012 označil ředitel zpravodajství Zdeněk Šámal historicky první přímou volbu prezidenta jako vrchol politického dění. *„Z pozice veřejnoprávní televize chceme této události věnovat odpovídající prostor a péči."*[63] Zájmu diváků odpovídala i data sledovanosti – v případě *Prezidentské superdebaty*, při které byli účastni všichni kandidáti prvního

[60] FRIČOVÁ, Martina. Tiskové zprávy: Mimořádný servis k povodňové situaci na ČT24 zhlédlo v neděli více než 4 miliony diváků. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6638&strana-2=63&category=2

[61] MOTAL, Jan. *Nové trendy v médiích II*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5826-2. s. 175

[62] Duely a debaty - tak bude vypadat prezidentské vysílání ČT. In: *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1136400-duely-a-debaty-tak-bude-vypadat-prezidentske-vysilani-ct

[63] Duely a debaty - tak bude vypadat prezidentské vysílání ČT. In: *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1136400-duely-a-debaty-tak-bude-vypadat-prezidentske-vysilani-ct

kola, byl podíl na publiku 42,84 %.[64] Tuto více než dvouhodinovou debatu odvysílala Česká televize 10. 1. 2013.

Obdobným způsobem postupoval veřejnoprávní vysílatel i v případě zmíněných sněmovních voleb. V tiskové zprávě vydané na konci října 2013 označil své předvolební vysílání jako doposud nejrozsáhlejší a nejkomplexnější.[65] Obsáhlé zpravodajské pokrytí potvrzují i čísla – ve spojitosti s volbami bylo odvysíláno více než padesát vydání pěti dramaturgicky odlišných pořadů (včetně speciálů z krajů), ve kterých celkem vystoupilo víc než sto padesát vrcholných kandidátů politických stran, a to po dobu pěti týdnů před samotným hlasováním.[66] Celý tento řetězec speciálních pořadů završila 24. 10. 2013 *Předvolební superdebata* moderovaná Václavem Moravcem, do níž bylo pozváno celkem devět politických subjektů. Celková stopáž opět přesahovala dvě hodiny v tzv. *prime time*. [67]

1.4.3 Zpravodajské pokrytí teroristických útoků v Evropě

Mimořádná vysílání posledních dvou let byla velmi často spojena s tématikou teroristických útoků odehrávajících se na evropském kontinentu. Ve středu pozornosti byly v tomto období dva státy – Francie a Belgie. V lednu 2015 vysílala ČT24 několik dní v mimořádném režimu kvůli střelbě v redakci francouzského satirického týdeníku *Charlie Hebdo*, kterou vystřídal útok na obchod s košer potravinami. Následné pronásledování dvou útočníků bylo vysíláno doslova v přímém přenosu.[68] ČT24 využívala aktuálních záběrů, které měla k dispozici z agenturního zpravodajství (potažmo ze zpravodajství francouzských televizních stanic), tyto záběry obrazově pokrývaly rozhovory s hosty či zpravodaji na místě. Obdobný postup využívají editoři

[64] Prezidentská superdebata diváky zaujala. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1124083-prezidentska-superdebata-divaky-zaujala

[65] PLÍVOVÁ, Alžběta. Tiskové zprávy: Česká televize odvysílá den před volbami Předvolební superdebatu s devíti lídry. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6810&strana-2=57&category=2

[66] PLÍVOVÁ, Alžběta. Tiskové zprávy: Volby 2013 v České televizi: 67 hodin vysílání a rekordní počty diváků. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6823&strana-2=57&category=2

[67] hlavní vysílací čas, které je pro dané médium charakteristické nejvyšším počtem diváků z celého dne (v TV zpravidla doba mezi 19. a 23. hodinou)

[68] Záznam Studia ČT24: Francie dva dny po teroristickém útoku (speciální vysílání). *ČT24* [online]. 2015 [cit. 2016-10-01]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/215411058060109

i v případě událostí, které se odehrávají v České republice, ať už šlo v minulosti o střelbu v Uherském Brodě (viz kap. 1.4.4) nebo například vraždu studenta ve Žďáru nad Sázavou – obě události z roku 2015.

V takové situaci je samozřejmostí umístění titulku *„živě“* v levém horním rohu (zpravidla na živé záběry upozorňuje i sám moderátor). V některých případech režie využívá *multitaskingu*[69], a to když v rámci standardního vysílání umístí do pravého dolního rohu samostatné „okénko“ s živými záběry o aktuální události. Velmi často se tak děje například při očekávané a zároveň důležité tiskové konferenci, která ještě nezačala, ale ČT24 chce tímto způsobem upozornit na to, že ji následně okamžitě zařadí do vysílání. Druhým případem jsou pak dvě paralelně probíhající události velkého významu, které chce zpravodajská stanice divákům nabídnout ve stejném čase (například na hlavní ploše obrazovky se vysílá tisková konference prezidenta republiky potažmo premiéra k závažným tématům a v pravém dolním rohu jde živý přenos z demonstrace).

1.4.3.1 Teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015

Tragické události související s útoky teroristů zaznamenala v témže roce Francie ještě jednou – v noci ze 13. na 14. listopadu došlo v Paříži k sérii celkem šesti útokům střelnými zbraněmi a následně čtyřem bombovým útokům. Výsledkem bylo 129 obětí a více než 350 zraněných. ČT24 o události stručně informovala v rámci pořadu *Události, komentáře* s odkazem na další mimořádné kontinuální vysílání, které odstartovala přesně ve 23. hodin. V rámci odvysílané stopáže v délce 215 minut nabídla zpravodajská stanice telefonické rozhovory mimo jiné se zpravodajem ČT v Paříži (celkem třikrát za celé mimořádné vysílání), s odborníkem na terorismus, mluvčím české vlády atd. Zároveň se také několikrát během vysílání spojila se zpravodajem Českého rozhlasu a jednou z obyvatelek Paříže (prostřednictvím simultánního tlumočení). Samozřejmostí byla přítomnost redaktorky ze zahraniční redakce ČT, která ve studiu v pravidelných blocích shrnovala dosavadní informace a nabízela aktuální zprávy ze zpravodajských agentur a sociálních sítí.

ČT24 též v maximální míře využila audiovizuální materiál ostatních zpravodajských stanic, a to například když na více než deset minut přepojila na

[69] schopnost provádět několik činností současně

americkou CNN, která v danou chvíli poskytovala přímé svědectví jednoho z návštěvníků klubu, v němž došlo k prvnímu ze zmíněných útoků (viz fotografie č. 6).

6. Simultánně tlumočené vysílání CNN[70] (zdroj: www.ct24.cz)

Z obrazového hlediska je nutno podotknout, že se ČT24 snažila v maximální možné míře udržet grafickou podobu svého vysílání (žlutě zbarvený titulek překrývající ten původní, pohyblivá lišta v zápatí obrazovky) a prostřednictvím titulku v horní části obrazovky upozornit na skutečnost, že jde o vysílání CNN.

Navzdory pozdním nočním hodinám šlo informačně nabité vysílání, které v danou chvíli nabídla české veřejnosti pouze ČT24. Ze statistických dat vyplývá, že zmíněný speciál sledovalo v průměru 143 dospělých diváků.[71]

1.4.3.2 Teroristické útoky v Bruselu v březnu 2016

Tragédie s vysokým počtem obětí související s terorismem ze strany islámských radikálů se nevyhnula ani belgické metropoli. Série teroristických činů se

[70] Teroristické útoky v Paříži 2015: Mimořádné vysílání ČT24. *Česká televize: iVysílání* [online]. 2015 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10997918455-mimoradne-porady-ct24/215411034000154-teroristicke-utoky-v-parizi

[71] POTŮČEK, Jan. Útoky ve Francii zásadně zvýšily zájem o ČT 24, noční speciál sledovalo 16 % publika: 143 tisíc diváků trávilo noc s ČT 24. In: *Digi.Zone.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-11-12]. Dostupné z: http://www.digizone.cz/clanky/utoky-ve-francii-zasadne-zvysily-zajem-o-ct-24-nocni-special-sledovalo-16-procent-publika/

v Bruselu odehrála 22. března 2016 v ranních hodinách. Výsledkem bylo 34 obětí a více než 340 zraněných. Teroristé útočili na mezinárodním bruselském letišti Zaventem a ve stanici bruselského metra Maelbeek.

ČT24 odstartovala mimořádné vysílání přesně v 9:00 informacemi o bombovém útoku na letišti. V tomto případě se jeho začátek neobešel bez drobných technických problémů (špatné postavení kamery, zmatečné střihy ve vysílání, vypnutý mikrofon moderátora). Přes tyto počáteční nedostatky nicméně zpravodajská stanice vzápětí nabídla aktuální fotografie svědků události a záběry, které měla k dispozici prostřednictvím zahraničních agentur.

Prvním respondentem, se kterým se moderátor *Studia 6* spojil byl bezpečnostní analytik Lukáš Dyčka následovaný zpravodajem ČT v Bruselu Bohumilem Vostalem. Jeho telefonický výstup, ve kterém shrnoval ty nejaktuálnější informace, byl obrazově pokryt živým vysíláním americké zpravodajské stanice CNN. V rámci celého speciálního hodinového vysílání lze pozorovat obdobný postup, který ČT24 zvolila již při zmíněných útocích v Paříži v listopadu 2015 (např. stejně jako v předchozím případě byl ve studiu přítomen redaktor zahraniční redakce, editorský tým do vysílání postupně zařazoval telefonické rozhovory s odborníky/zpravodaji/svědky událostí). Na rozdíl od útoků v Paříži, které byly odvysílány ze *Studia 9*, využila tentokrát zpravodajská stanice v té době nově zrekonstruované *Studio 6* , v rámci něhož bylo možné nabídnout více obrazových záběrů (prostřednictvím multifunkčních dotykových obrazovek) a zároveň zvýšit přítomnost většího počtu moderátorů/redaktorů (viz fotografie č. 7).

7. Mimořádné vysílání ČT24 k útoku na letiště v Bruselu (zdroj: www.ct24.cz)

ČT24 fungovala v mimořádném režimu (tzv. ve žluté) až do 15. hodiny, nicméně událostem v Bruselu se věnovala i v dalším vysílání. V rámci *Studia ČT24* a dalších pořadů zpravodajsko-publicistického charakteru (*Interview ČT24, Události, komentáře, 90'ČT24*) vystoupila řada odborníků a komentátorů, kteří analyzovali dosavadní dění. Zároveň zpravodajská stanice poměrně intenzivně využívala multifunkční dotykovou obrazovku umístěnou v prostorách *Studia 6*. Informace, které prostřednictvím svých redaktorů divákům zprostředkovávala, byly zpravidla ve formě krátkých a stručných vystoupení doplněných grafickým či obrazovým podkladem ve formě fotografií či mapy (viz fotografie č. 8.).

8. Prezentace redaktorky ČT24 Mariany Kopecké v pořadu 90' ČT24 (zdroj: www.ct24.cz)

1.4.4 Střelba v Uherském Brodě v únoru 2015

Vzhledem k tomu, že výše zmíněná událost je hlavním tématem praktické části této diplomové práce, považuji za nezbytné uvést čtenáře do kontextu i v rámci části teoretické.

K této tragické události, která nemá v moderní historii České republiky obdoby, došlo 24. února 2015 v restauraci Družba v Uherském Brodě. Třiašedesátiletý muž tam zastřelil osm osob a jednu těžce zranil, následně spáchal sebevraždu. Přivolané policejní hlídky včetně speciální zásahové jednotky, které na místo dorazily, již neměly možnost tragédii zabránit.

ČT24 v návaznosti na oznámení události informovala o dění v Uherském Brodě formou několikaminutových vstupů, které byly od ostatních zpravodajských

témat odděleny speciální znělkou. Stejně jako u událostí mezinárodního významu (teroristické útoky ve Francii, Belgii) bylo snahou pokrýt vysílání rozhovory s relevantními respondenty (první, kdo sdělil dostupné informace v čase 14:11, byl starosta města Patrik Kunčar). Na mimořádnost situace upozorňovala mimo jiné změna grafické podoby zpravodajství (téma střelby bylo označeno žlutou barvou) a žlutě zbarvený *crawl*[72]. Na rozdíl od zmiňovaných teroristických útoků (viz kap. 1.4.3.1 a 1.4.3.2) spustila ČT24 mimořádné zpravodajství vysílané kontinuálně až po 17. hodině, tedy zhruba tři hodiny po první zveřejněné informaci. Do té doby využívala pouze zmíněné vstupy, v rámci kterých nabízela divákům i aktuální záběry z místa (viz fotografie č. 9) pořízené profesionálním štábem České televize.

9. Živé záběry z okolí restaurace Družba (zdroj: www.ct24.cz)

Audiovizuální materiál pořízený kameramany České televize se následně objevil i ve vysílání zahraničních zpravodajských stanic. Ty o události v Uherském Brodě s ohledem na možnost teroristického útoku informovaly poměrně intenzivně. Šlo například o stanice britskou BBC, americkou CNN či slovenskou TA3.[73]

[72] pohyblivá lišta umístěná v zápatí televizní obrazovky
[73] Události: Střelba v Uherském Brodě. *Česká televize: iVysílání* [online]. 2015 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/215411000100224/obsah/383389-strelba-v-uherskem-brode

1.5 ČT24 a standardní programové schéma

Za víc než deset let vysílání zpravodajské stanice ČT24 prošlo programové schéma značnou proměnou. V průběhu let se četnost a intenzita zpravodajských relací postupně zvyšovala. Do popředí se dostávaly i pořady, které v současnosti tvoří hlavní pilíř zpravodajského vysílání ČT24. Šlo mimo jiné o ranní pořad *Studio 6*, či jeho denní alternativu *Studio ČT24*. Zatímco druhý zmiňovaný pořad se například v květnu roku 2006 vyskytoval v programovém schématu všedního dne pouze dvakrát denně[74], v současnosti zaujímá zhruba poloviční podíl v rámci všech pořadů vysílajících během dne.

Vysílání ČT24 startuje každý pracovní den ranním zpravodajským pořadem *Studio 6*. Začíná v 5:59 a trvá čtyři hodiny. Kromě rozhovorů s hosty ve studiu nabízí divákům i informace z regionů a ze zahraničí (poskytnuté redaktory či zpravodaji prostřednictvím živého vstupu či telefonního spojení). Tyto bloky jsou pravidelně každou čtvrt hodinu odděleny krátkým zpravodajským souhrnem, který reflektuje dění předchozího dne, avizuje události nadcházející a zařazuje aktuální zprávy. Za celou stopáž pořadu se jich ve vysílání objeví celkem čtrnáct. Zatímco tyto relace nepřesahují délkou pět minut a jsou ve formě krátkých čtených zpráv doplněných tzv. *synchrony*[75], v 9:00 jsou vysílány zprávy podrobné se stopáží zhruba dvacet minut.

Po souhrnných zprávách v 10:00 začíná *Studio ČT24*, které je s přestávkami vysíláno až do 17:55. Každou půl hodinu ho stejně jako u *Studia 6* doplňují krátké čtené zprávy prezentované moderátorem. *Studio ČT24* je tvořeno rozhovory na aktuální témata, živě přenášenými tiskovými konferencemi (například z Poslanecké sněmovny) nebo jejich záznamy. Stále častěji také editorský tým zařazuje materiál ze zahraničních agentur (např. příjezd Baracka Obamy na setkání s Angelou Merkelovou v listopadu 2016) a aktuální přenosy z českého území bez komentáře (přílet čínského prezidenta do České republiky v březnu 2016). Pokud tyto mimořádné zařazené přenosy přesahují svou stopáží plánovaný zpravodajský souhrn, editorský tým rozhodne o prioritě konkrétní události a na základě toho se rozhodne, zda relaci odvysílá či nikoliv. Specifickou situací je vysílání zpráv ve 12:00, které běží paralelně na ČT24 i na ČT 1. V tomto případě (opět na základě rozhodnutí nejčastěji zástupce

[74] iVysílání: 23. 5. 2006. *ČT24* [online]. 2006 [cit. 2016-10-01]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/23.05.2006

[75] výpověď respondenta na kameru (v krátkých zpravodajských souhrnech o průměrné stopáži do 15 vteřin)

šéfredaktora zpravodajství) editorský tým vysílání tzv. rozpojí a vysílá ze dvou samostatných studií respektive režií (více se tomuto tématu věnuje kapitola 1.7.).

V 17:55 vysílá ČT24 *Události v regionech*, na který následně navazuje *Interview ČT24*. Jde o pořady, které připravují oddělené redakce a které mají specifickou strukturu. V 19:00 začínají *Události* – hlavní zpravodajská relace, která je opět paralelně vysílána i na prvním programu ČT, následuje sportovní relace *Branky, body, vteřiny* a po ní poměrně nový pořad vysílaný od 1. 2. 2016 s názvem *90' ČT24*. Vedení stanice si od jeho spuštění slibovalo spojení kontinuálního zpravodajství s interaktivitou dříve vysílaného *Hyde Parku ČT24*[76], který doplní ekonomický pohled.[77] Cílem bylo mimo jiné umožnit zpravodajskému týmu rychle reagovat na aktuální agendu.[78]

Pořad *90' ČT24* ve 21:30 střídá *Horizont ČT24*, který reflektuje dění v zahraničí. Po něm následuje zpravodajsko-publicistický pořad *Události, komentáře*. Poslední dvě zpravodajské relace, které ČT24 ve všední den vysílá, jsou zprávy ve 23:00 a v 00:00. Jde o souhrn důležitých událostí dne a aktuálních informací, při jejichž zpracování redaktoři využívají i synchronní výpovědi hostů večerních pořadů.

[76] pořad, ve kterém předem vybraný host odpovídal na otázky diváků
[77] REINDLOVÁ, Nikola. S novým studiem nový pořad. Hyde Park a Ekonomiku spolkne 90'. In: *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-11-10]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1676107-s-novym-studiem-novy-porad-hyde-park-a-ekonomiku-spolkne-90
[78] PLÍVOVÁ, Alžběta. Tiskové zprávy: Česká televize nabídne nové zpravodajské pásmo 90´ČT24. In: *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=7632

1.6 Standardní rozdělení práce v redakci ČT24

Vysílání ČT24 po obsahové stránce zajišťuje poměrně rozsáhlý tým lidí, jehož koordinace a spolupráce je nezbytná pro zprostředkování relevantních a ucelených informací. Je pochopitelné, že drtivá většina lidí, kteří kontinuální vysílání tvoří, sedí na zpravodajském velíně – tedy v newsroomu ČT24. Jde mimo jiné o editory, asistenty editorů, grafické editory, korektory, produkční a samotné redaktory.

O agendě vysílacího dne rozhodují zejména editoři. Jde o funkci, ve které je dotyčný zodpovědný za řadu věcí – mimo jiné určuje, jakým tématům se bude vysílání věnovat, kolik redaktorů zamíří do terénu, aby tato témata pokryli. Především ale tato práce spočívá v neustálém monitoringu aktuálního dění (ať už prostřednictvím agenturního zpravodajství nebo sledováním domácích či zahraničních serverů). Editor na základě těchto poznatků tvoří tzv. bodový scénář vysílání, rozhoduje o prioritě konkrétních zpráv, zadává práci redaktorům a jejich zpracované materiály následně kontroluje. Standardně mají zpravodajské relace vysílané na ČT24 na starosti dva editoři, kteří se po hodině střídají. Bodový scénář, který vytvoří v redakčním systému zvaném *Octopus*, sledují redaktoři z *Redakce denního zpravodajství* (dříve byli tito pracovnicí označováni jako zpravodajská směna) a následně ho „plní“ svými příspěvky. Za celý den se za těmito redaktorskými počítači vystřídá jedenáct až patnáct lidí. V době největší špičky (cca od 8:00 do 17:00) pracuje na tvorbě zpráv zhruba sedm redaktorů. Práci jim ve většině případů rozděluje vedoucí redakce, který má přehled o tom, kdo se věnuje jakému tématu. Zároveň podrobně sleduje bodový scénář, aby ani jedna kolonka ve scénáři nezůstala prázdná, a nemohlo tak dojít k ohrožení vysílání.

Na zpravodajském velíně sedí také dva editoři, kteří mají na starosti zmíněná *Studia ČT24*. Nepodílejí se tedy přímo na tvorbě zpravodajských relací, nicméně jejich spolupráce s editory zpráv je nezbytná pro to, aby se obsah vysílání zbytečně neopakoval a spíše se doplňoval. Jeden z editorů plánuje témata rozhovorů, které se v rámci *Studií ČT24* odvysílají a určuje hosty, kteří se k nim vyjádří. Druhý má na starosti veškeré živé přenosy (tiskové konference, brífinky), které ČT24 do svého kontinuálního vysílání pravidelně zařazuje. Zároveň má zodpovědnost za mimořádné vysílání, které řídí ve spolupráci s ostatními editory. I přesto, že zmíněná *Redakce denního zpravodajství* má na starosti primárně zpravodajské relace, její náplň práce se v případě spuštění mimořádného vysílání může měnit. Zpravidla pak slouží jako

pomocná ruka editorů Studia ČT24 a podílí se na zjišťování informací k dané události, obvolávání možných respondentů, zadávání výroby grafických podkladů pro vysílání apod.

1.7 Rozdělení práce při spuštění mimořádného vysílání

Mimořádné vysílání s sebou kromě pozměněného programového schématu přináší i větší nároky pro samotnou redakci. Při přechodu ze standardního vysílání na zmíněné mimořádné je podle Jana Lajčáka (jednoho z editorů ČT24) nejdůležitější správně rozdělit práci v rámci redakce. V tuto chvíli se totiž hraje o každou minutu a bylo by kontraproduktivní, aby práci, kterou zvládne jeden redaktor, dělal paralelně s ním například ještě asistent editora (tzv. koeditor). Pro spuštění mimořádného vysílání je podle Lajčáka potřeba tým lidí ve složení:

1. Editor vysílání - ten ve spolupráci s režisérem koordinuje a určuje pořadí toho, co jde do vysílání (včetně obrazového materiálu, který je v reálném čase tzv. *trasován* (viz pozn. č. 60), nebo je již střihově upraven.

2. Koeditor - v podstatě jde o "pravou ruku" editora, jeho úkolem je shánění hostů do vysílání, a to jak na telefonický rozhovor (zpravidla několikaminutový), tak do studia na delší komentování (cca 1-3 hodiny) nebo v rámci živých vstupů přímo z místa dění (většinou jde o reportéry). V komunikaci s reportéry pomáhají koeditorovi ještě členové *Redakce denního zpravodajství*.

3. Redakce denního zpravodajství - tato skupina složená zpravidla z cca 25 lidí (v reálném čase se jich na mimořádném vysílání podílí zhruba pět) doplňuje práci celého týmu především zajišťováním obrazového materiálu (komunikuje s reportéry, hledá fotografie či videa na sociálních sítích případně z oficiálních zdrojů, v případě události mezinárodního rozměru spolupracuje se zahraniční redakcí a pomáhá jí zpracovávat záběry z agenturního zpravodajství.

4. Produkce - produkční je jedním z pilířů mimořádného vysílání, jeho role spočívá v objednávání a zajišťování vysílací techniky a koordinaci natáčení. V případě mimořádného vysílání má na starosti nasazení kompletní posádky v rámci režie (režisér, zvukař, titulkář,..) . Zároveň se stará se o příchozí hosty a pro mimořádné vysílání zajišťuje simultánního tlumočníka.

Pro plynulý chod mimořádného zpravodajství jsou zmínění lidé nezbytní, nelze ale opomenout zmíněnou režijní posádku a moderátora, bez kterých by se takové vysílání neobešlo. Režijní posádka je nucena reagovat na pokyny editora

vysílání a zároveň koordinovat dění ve studiu s děním v terénu (komunikuje jak s reportéry, tak i s moderátorem, zároveň sleduje tzv. *přenosové trasy*)[79]. Úlohou moderátora je prezentovat informace divákům srozumitelnou formou. Velmi často se v souvislosti s mimořádným vysíláním uplatňuje princip tzv. *redundance*.[80] Důvodem je zpravidla počáteční nedostatek relevantních informací.

[79] jejím prostřednictvím se do centrály na Kavčích horách přenášejí materiály natočené v terénu a odeslané prostřednictvím přenosové techniky, redaktor je následně vidí v tzv. digitálním zpravodajském systému (DNPS) a může s nimi pracovat.
[80] opakování sdělení, někdy až nadměrné

1.8 Kritéria a postup při spuštění mimořádného vysílání

Jak popisuje Jan Lajčák, mimořádné vysílání se neřídí žádnými tabulkami nebo připravenými scénáři: *„ Přechází se na něj tehdy, když se stane událost, která zásadním způsobem naruší normální chod života nebo ovlivňuje společnost."* Jako příklad zmiňuje celkem šest oblastí: živelná katastrofa, teroristický útok, ozbrojený konflikt, havárie, politika a zločinnost. I přesto, že finální rozhodnutí o tom, zda je událost hodna mimořádného vysílání, záleží na vedoucím vysílání ČT24, je podle Lajčáka vždy dílem diskuse všech editorů.

Ačkoliv obecný postup pro spuštění mimořádného vysílání má svá víceméně neměnná pravidla a je kombinací nových možností při získávání informací a zároveň předchozími zkušenostmi, ke každé situaci musí zpravodajský tým přistupovat individuálně. Jednou ze skutečností, kterou musí vzít v potaz, je její teritoriální přesah. Zatímco u událostí mezinárodního významu je redakce odkázána primárně na informace získané z agenturního zpravodajství či od vlastních zpravodajů (potažmo ze sociálních sítí typu Facebook nebo Twitter), události odehrávající se v prostoru ČR je schopna mnohem rychleji pokrýt vlastními zdroji (vysílací technikou, reportéry).

V případě, že tým editorů vyhodnotí událost jako mimořádnou, první, čeho si divák všimne, je žlutě zbarvená lišta (*crawl*) v zápatí televizní obrazovky. Ta přináší zpravidla jednovětou zprávu o tom, co se stalo - v tuto chvíli nicméně redakce disponuje pouhou strohou informací, kterou v následujících minutách a hodinách rozvíjí. Podle Lajčáka je ČT24 schopna zhruba do půl hodiny spustit speciální vysílání (tzv. *ve žluté*)[81], které se dané události věnuje v maximální možné míře. Do té doby jsou informace o ní součástí pravidelných zpravodajských relací. Úvodní crawl je zpravidla následován krátkou zprávou čtenou moderátorem ze studia, jejíž stopáž většinou nepřesahuje dvacet vteřin. V případě, že má redakce k dispozici obrazový materiál, je jím tato zpráva doplněna (nejčastěji jde o grafickou mapu znázorňující oblast, ve které k události došlo, případně fotografie získané ze sociálních sítí), v opačném případě režie odbaví tento čtený text bez obrazového podkladu.

[81] Po modernizaci grafického vzhledu ČT24 v roce 2013 se při každém mimořádném vysílání studio i prostor newsroomu zbarví do žluté barvy, stejným způsobem jsou zbarvené i grafické lišty na obrazovce. Jde o paralelu s barevným označením důležitosti zpráv u tiskových agentur.

Z hlediska obsahového lze v této počáteční fázi zaznamenat časté použití slov typu *údajně, měl by, s největší pravděpodobností* apod. Je to z toho důvodu, že nároky na rychlý přenos co největšího množství informací ze zpravodajské redakce k divákovi s sebou přináší i nedostatek času pro jejich důkladné ověřování. I tak se v tomto případě editoři musí řídit kodexem České televize a informace ověřovat ze dvou důvěryhodných a na sobě vzájemně nezávislých zdrojů. Podle článku 5 jsou výjimkou situace, kdy informaci oficiálně zpřístupnily veřejné úřady a instituce nebo renomované zpravodajské agentury (nejčastěji ČTK).[82] V naléhavých případech, kdy není možnost ověřit si informaci u druhého zdroje a s ohledem na váhu veřejného zájmu, k němuž se zpráva vztahuje, je možné odvysílat informaci pouze z jednoho zdroje, nicméně divák musí být na tuto skutečnost upozorněn. [83] Snahou ČT24 tedy je použití takových slov výrazně eliminovat, případně dodat, kdo nebo co je zdrojem uvedených informací (oficiální zdroje, svědci události apod.)

1.8.1 Typy zpravodajských příspěvků při mimořádném vysílání

Základem a pilířem televizního zpravodajství je *zpráva*. Publikace *Zpravodajství v médiích* ji charakterizuje jako *„pohotovou, věcnou, stručnou a přesnou informací o společensky důležitých, významných nebo zajímavých událostech, zaznamenaných v jejich audiovizuální syntetické podobě“*[84] a zároveň rozlišuje její druhy. Ty se vzhledem k neustálému vývoji televizního zpravodajství mění.

V současnosti používá zpravodajství ČT24 řadu konkrétních zpravodajských útvarů, o jejichž použití vždy rozhoduje editor. Základním zpravodajským příspěvkem je tzv. *čtená zpráva* – jde o informaci, kterou prezentuje moderátor a která je zároveň doplněna obrazovým materiálem. Stále častěji je v prostředí ČT24 nahrazována tzv. *headliny* (obdoba čtené zprávy, která se využívá v krátkých zpravodajských souhrnech). Oba útvary mohou být doplněny o tzv. *synchrony* (krátké výpovědi respondentů, které rozšiřují původní čtenou informaci a délkou zpravidla

[82] Česká tisková kancelář
[83] ČESKÁ TELEVIZE. Kodex České televize [online]. Česká televize: ©1996 – 2015. [cit. 2015-11-15]. s. 15 Dostupné z WWW: http://www.ceskatelevize.cz/ct/kodex/index.php
[84] OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 83

nepřesahují dvacet vteřin). Tyto typy zpravodajských příspěvků jsou využívány jak při standardním vysílacím schématu, tak při mimořádném vysílání.

V případě neočekáváné události, která zaslouží větší pozornost, je snahou editorského týmu nabídnout divákům aktuální informace přímo z místa formou živých vstupů reportérů. Tímto způsobem se na obrazovky dostanou i čerstvé záběry, kterými jsou tyto vstupy překryty, případně kameraman využívá tzv. *švenku*.[85] Jestliže vysílací technika potažmo reportér ještě nedorazili na místo, využívá ČT24 ve svém mimořádném kontinuálním vysílání telefonické rozhovory s konkrétními aktéry (reportér mířící na místo, odborník, zástupce oficiálních institucí, svědek apod.) nebo divákům nabídne grafické znázornění konkrétní události včetně dostupných fotografií potažmo videí reprezentovaných redaktorem ve studiu nebo u tzv. *plazmy*.[86] Stále častěji je kladen důraz i na využití obrazových materiálů vysílaných bez komentáře pouze se zvukovou stopou. Zpravodajským útvarem vyskytujícím se v mimořádném kontinuálním vysílání je i *reportáž* (v redakci ČT24 často označovaná jako *CRT* nebo *komplet*). Vzhledem k náročnosti při její přípravě a následné výrobě se tato forma příspěvku využívá zpravidla v pozdějších hodinách (v době, kdy už má redakce k dispozici dostatek obrazového materiálu včetně synchronních výpovědí či stand-upu).

[85] pohyb kamery, při kterém se přenáší pohled z jednoho bodu na druhý
[86] multifunkční dotyková obrazovka

2 PRAKTICKÁ ČÁST

Jak uvádí ředitel zpravodajství Zdeněk Šámal v souhrnné zprávě, 1. pololetí r. 2015 bylo ve znamení řady výrazných zpravodajských témat. Kromě teroristických útoků v evropských zemích zmiňuje také události domácího charakteru – průjezd amerického vojenského konvoje Českem, ledovkovou kalamitu a střelbu v Uherském Brodě.

Z uveřejněných dat sledovanosti vyplývá, že dění v Uherském Brodě dne 24. 2. 2015 bylo třetím nejsledovanějším mimořádným pořadem v rámci vysílání ČT24. *Reach* (neboli zásah)[87] dosáhl počtu 433 tisíc diváků. Vyšší čísla zaznamenalo pouze speciální vysílání průjezdu amerického vojenského konvoje (29. 3. 2015) a teroristické útoky v Paříži (9. 1. 2015).[88] Podle Šámala tato čísla dokazují, že v takových zlomových okamžicích patří ČT24 k zásadnímu zdroji informací. Dodává k tomu, že v současnosti je tato zpravodajská stanice schopna přejít do mimořádného zpravodajského režimu v řádu minut v jakoukoliv denní dobu.[89]

Zpráva o střelbě v Uherském Brodě otřásla jeho obyvateli potažmo celou českou veřejností 24. února 2015 v odpoledních hodinách. První informace, kterou zpravodajská stanice ČT24 o této události zveřejnila, se objevila ve 13:50. Šlo o zmíněný *crawl.*[90] V tomto případě se tato informace objevila ve žluté barvě, což mělo za cíl upozornit diváky na mimořádnou událost, která se bude v kontinuálním vysílání dál vyvíjet a informačně doplňovat.

O deset minut později v rámci pravidelné krátké zpravodajské relace mohli diváci tuto informaci sledovat v rozšířené podobě. Ta měla formu čtené zprávy o délce zhruba dvacet vteřin, která odpovídala na základní zpravodajské otázky. Vezmeme-li v potaz vizuální hledisko, je zřejmé, že redakce v tu chvíli ještě neměla k dispozici dostatečné množství původního obrazového materiálu, aby jím mohla tuto

[87] podíl osob z cílové skupiny, které strávily živým sledováním daného časového úseku předem stanovenou minimální dobu (zpravidla 3 minuty)
[88] ŠÁMAL, Zdeněk. *Informace o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pol. roku 2015včetně Zprávy o činnosti zahraničních zpravodajů za rok 2015: Program ČT24* [online]. In: . [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/649.pdf?v=1
[89] ŠÁMAL, Zdeněk. *Informace o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pol. roku 2015včetně Zprávy o činnosti zahraničních zpravodajů za rok 2015: Program ČT24* [online]. In: . [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/649.pdf?v=1
[90] krátká a stručná textová informace běžící na pohyblivé liště ve spodní části obrazovky, v případě mimořádné události je označena žlutou barvou

čtenou zprávu pokrýt, tudíž využila postupu, který v takových situacích aplikuje nejčastěji, a tím byl nájezd na mapu s označením přesného místa a amatérskou fotografii ze sociální sítě Twitter. O necelých jedenáct minut později se už rozjelo mimořádné vysílání.

Cílem praktické části diplomové práce bude zjistit, jaký podíl zaujímaly informace o střelbě ve vysílání ČT24, a to jak v rámci prvního dne, kdy zpravodajská stanice o události informovala, tak v horizontu jednoho měsíce. Pokusím se také stanovit, jakým podílem byly zastoupeny informace zjištěné přímo v terénu reportéry České televize a ty, které poskytly v rámci vysílání různé oficiální zdroje (včetně starosty a složek Integrovaného záchranného systému) nebo samotní svědci události. Zajímat mě bude i výskyt jednotlivých zpravodajských příspěvků vysílaných dne 24. 2. 2015 včetně podrobného zhodnocení podílu telefonických rozhovorů a živých vstupů. V této části práce navíc využiji i informace a zkušenosti získané z rozhovoru s Josefem Kvasničkou, dlouholetým reportérem České televize, který na místo střelby dorazil jako první a byl jedním z reportérů, kteří se formou osobního svědectví podíleli na kontinuálním vysílání.

2.1. Metodologie

2.1.1 Kvantitativní obsahová analýza

Vzhledem k tématu práce a stanoveným cílům byla pro zpracování praktické části zvolena kvantitativní obsahová analýza. Jak uvádí v publikaci *Metody výzkumu médií* Tomáš Trampota a Martina Vojtěchovská, charakteristickým rysem této metody je vysoká míra strukturovanosti, a s tím spojený vysoký stupeň ověřitelnosti. *„Jejím kladem je schopnost zpracovat velké množství textů.“*[91] Jde o objektivní metodu, díky které lze získat poměrně rychle přesná numerická data a jejíž výsledky jsou nezávislé na samotném výzkumníkovi. [92] Jan Jirák a Barbora Köpplová zmíněnou charakteristiku rozvíjí v publikaci *Masová média* a upozorňují i na zápory této metody: *„Výsledky obsahové analýzy jsou málo detailní, zobecňující data, která vypovídají o kvantu výskytu sledovaného jevu či o poměru kvant výskytu sledovaných*

[91] TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 103

[92] Metody výzkumu. SEBERA, Martin. *Vybrané kapitoly metodologie* [online]. 2012. Brno [cit. 2016-12-27]. ISBN 978-80-210-5963-4. Dostupné z: https://publi.cz/books/54/Impresum.html

jevů ve vybraném souboru mediálních produktů.“[93] Zároveň upozorňují na omezení vznikající při vytrhávání mediální produkce z kulturního a sociálního kontextu. Předností ale podle nich zůstává *„možnost zpracovávat velmi aktuální mediální produkty, což dovoluje získat alespoň nějakou představu o probíhajících či rýsujících se trendech v mediální produkci, např. ve zpravodajství, časopisech či televizních seriálech.“*[94]

Pro získání relevantních závěrů z kvantitativní obsahové analýzy je nezbytné dodržet několik zásadních kroků. Prvním krokem je formulace výzkumného problému, na jehož základě jsou následně formulovány výzkumné otázky. V případě, že jsou oba kroky splněny, přistupuje se k sestavení tzv. *projektu výzkumu*. Každý projekt musí umět odpovědět na sedm základních otázek:[95]

1) Co bude předmětem výzkumu (cíle, hlavní úkoly, formulace hypotéz)?
2) Kde se bude výzkum provádět (prostorové vymezení a řešení tématu, vztah výsledků práce k danému území)?
3) Kdy se bude výzkum provádět, v jakém časovém rozmezí?
4) Jak se bude výzkum provádět (jaké použijeme paradigma, jaké metody a techniky)?
5) Kdo se bude na výzkumu podílet (počet řešitelů)?
6) Proč je téma výzkumu důležité (upřesnění účelu práce)?
7) Jaké budou finanční náklady na uskutečnění výzkumu?

V případě zvoleného tématu práce budou využity veškeré audiovizuální materiály získané prostřednictvím internetového archivu České televize *iVysílání* a elektronického mediálního archivu *Newton Media*. Soubor bude vybrán na základě předem daného časového určení. Po definování a výběru vzorku proběhne shromáždění a následné zpracování dat. Výsledky budou v závěru práce vyhodnoceny a přehledně prezentovány.

[93] JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 283
[94] Tamtéž, s. 284
[95] OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti* [online]. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010 [cit. 2016-11-19]. ISBN 978-80-87240-33-5. Dostupné z: http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/41metodologie_vedecko-vyzkumne_cinnosti.pdf

2.2 Časové vymezení pozorovaného období

V souvislosti s informováním o tragédii v Uherském Brodě se zaměřím na vysílání 24. února 2015 od 14:00, kdy se informace o střelbě poprvé dostala do zpravodajské relace, do 25. února 2015 00:15, kdy ČT24 odvysílala poslední půlnoční zpravodajský souhrn. Sledovat budu všechny zpravodajské pořady či relace, které se na ČT24 v tomto časovém rozmezí objevily nehledě na to, zda šlo o vysílání mimořádné nebo standardní. Součástí následné analýzy tedy budou i stálé zpravodajské pořady: *Události v regionech, Události, Hyde Park ČT24, Události komentáře*. Takto velký rozsah programového schématu jsem zvolila především z důvodu zvoleného názvu práce a s cílem získat souhrnné výsledky, které vypovídají o celkovém zpravodajském pokrytí této tragédie.

Na základě stanovených výzkumných otázek proběhne kvantitativní výzkum a jeho vyhodnocení ve formě konkrétních závěrů.

V druhé části bude pozorované období mnohem rozsáhlejší. Cílem bude zjistit, jak se informace o střelbě v Uherském Brodě v rámci vysílání ČT24 vyvíjely v horizontu jednoho měsíce, tj. od 24. února 2015 do 24. března 2015.

2.3 Stanovené výzkumné otázky

Jak uvádí publikace *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti,* cíle výzkumu lze rozlišovat dle jejich funkcí na orientační, explorační, sociotechnické a deskriptivní.[96] V praktické části této práce bude maximálně využit poslední zmiňovaný, který slouží k popisu stavu (v tomto případě k popisu vývoje zpravodajského pokrytí střelby v Uherském Brodě), a explorační, který slouží k vysvětlení souvislostí (např. jaký vliv měl nedostatek vlastních audiovizuálních materiálů na výslednou obrazovou podobu zpravodajství v danou dobu).

Stanovení výzkumných otázek je pro získání relevantních výsledků stěžejní. Vzhledem k tomu, že předmětem výzkumu je zcela nová oblast, ke které nejsou k dispozici předchozí výzkumy, je zvolen právě systém výzkumných otázek (po

[96] OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti* [online]. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010 [cit. 2016-11-19]. ISBN 978-80-87240-33-5. Dostupné z: http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/41metodologie_vedecko-vyzkumne_cinnosti.pdf

hypotéze sáhneme, když replikujeme nějaký výzkum nebo již předpokládáme, jak by mohlo zkoumání dopadnout).[97]

Podle Trampoty a Vojtěchovské musí z definice výzkumné otázky jasně vyplývat, co bude v jednotlivých obsazích médií hledáno a následně analyzováno[98], tzn. musí se vyznačovat maximální konkrétností.

Na základě těchto teoretických znalostí byly stanoveny následující výzkumné otázky:

V1: Jak velký podíl v rámci zpravodajství Č24 dne 24. 2. 2015[99] zaujímaly informace o střelbě v Uherském Brodě?

V2: Jaká byla četnost a podíl telefonních rozhovorů a živých vstupů v kontinuálním vysílání?

V3: Jak se v rámci kontinuálního vysílání měnila stopáž živých vstupů reportérů z místa?

V4: Které zpravodajské útvary se ve vysílání ČT24 objevovaly a jak často?

V5: Jaké bylo zastoupení živě vysílaných rozhovorů (včetně telefonických) v jednotlivých pořadech?

V6: Jaký byl podíl prezentovaných informací prezentovaný reportéry na místě a těmi, které poskytly oficiální zdroje přímo ve vysílání, respektive jaký časový prostor obě strany dostaly?

V7: Jaké obrazové materiály ČT24 v souvislosti s děním v Uherském Brodě využívala a v jakém zastoupení?

[97] TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 103
[98] TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 103
[99] od 14:00

V8: Po kolika minutách od zveřejnění první informace o střelbě byla ČT24 schopna nabídnout divákům aktuální záběry pořízené kameramany České televize?

V9: Jaký podíl v odvysílané produkci zaujímaly informace o střelbě v Uherském Brodě v rámci v jednoho měsíce?

2.4 Sběr dat

Sběr dat probíhal postupně v návaznosti na průběh vysílání. Z internetového archivu České televize, který je přístupný online, byly formou přehledné tabulky zaznamenány veškeré audiovizuální materiály, které jakkoliv zmiňovaly téma střelby v Uherském Brodě. Do archu byly zaznamenány časy vysílacích příspěvků, jejich celková stopáž, typ pořadu (*Zprávy, Studio ČT24*), druh použitého obrazového materiálu (fotografie, záběry ČT apod.), druh zpravodajského příspěvku (čtená zpráva, rozhovor apod.) a zdroj získaných informací (přímo od reportéra z místa, z oficiálních zdrojů apod.). Takto podrobně byla zaznamenána data z 24. 2. 2015.

Pro získání výsledků kvantitativního výzkumu zaměřeného na vysílání v horizontu jednoho měsíce byly brány v potaz zpravodajské příspěvky, které se v celkovém vysílacím čase ČT24 v rámci daného období objevily. Zdrojem potřebných dat byl elektronický archiv mediálních zpráv *Newton Media*. Prostřednictvím klíčových slov *Uherský Brod, střelba, útok* byly vyhledány veškeré zpravodajské příspěvky, které ČT24 v daném období odvysílala.

2.4.1 Data k 24. 2. 2015

Na základě sledování všech zpravodajských relací a pořadů byla do záznamového archu zaznamenána tato data:

1. Podíl tématu na celkovém vysílání ČT24 dne 24. 2. 2015 vyjádřené v minutách

Tabulka č. 1

Celkový vysílací čas (od 14.h.)[100]	539
Celkový čas věnovaný střelbě	191

2. Zastoupení živých vstupů na základě četnosti a odvysílané stopáže dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 2

Telefonické rozhovory	6krát	31 minut
Živé vstupy	24krát	126 minut

3. Zastoupení telefonických rozhovorů a živých vstupů (vyjádřené v minutách) v průběhu vysílání dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 3

	Telefonický rozhovor	Živý vstup
14:00	4	0
15:00	5	0
16:00	0	5
17:00	9	8
18:00	0	6
19:00	0	4

[100] součet nezahrnuje sportovní zpravodajství a počasí

20:00	13	25
21:00	0	0
22:00	0	19
23:00	0	3
00.00	0	2

4. Průměrná stopáž živých vstupů (vyjádřená v minutách) odvysílaných dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 4

16:00	5
17:00	3
18:00	1,5
19:00	2
20:00	4
21:00	0
22:00	3
23:00	1
00:00	1

5. Zastoupení jednotlivých zpravodajských útvarů z hlediska jejich četnosti ve vysílání dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 5

Headline, čtená zpráva	4
Headline se synchronem, čtená se synchronem	13
Rozhovor	14
Živý vstup redaktora	15
Plazma	6
Reportáž	10
Redaktor ve studiu	5

Bez komentáře	3
Brífink	1

6. Časový podíl veškerých rozhovorů ze dne 24. 2. 2015 v konkrétních pořadech (vyjádřený v minutách)

Tabulka č. 6

Studio ČT24	22
Události v regionech	0
Události	6
Hyde Park ČT24	31
Události, komentáře	16

7. Podíl informací získaných reportéry České televize a těmi, které poskytly oficiální zdroje ve vysílání ČT24 dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 7

Reportéři ČT	35 minut
Oficiální zdroje (ministr, policejní prezident, mluvčí ZSS, starosta)	19 minut

8. Zastoupení jednotlivých obrazových materiálů z hlediska četnosti výskytu ve vysílání dne 24. 2. 2015

Tabulka č. 8

Mapa	5
Fotografie	5
Živé záběry (statické)	4
Podkresové záběry	9

2.4.2 Odchylky při sběru dat

Při samotném sběru dat v internetovém archivu České televize jsem narazila na několik skutečností, které neumožnily přinést maximálně přesné výsledky. Na druhou stranu nešlo o odchylky, které by celkový výzkum znemožňovaly.

V *iVysílání* není dostupná zpravodajská relace ze dne 24. 2. 2015, která měla být odvysílána v 15. hodin (jde o zhruba pětiminutový zpravodajský souhrn). V celkovém vysílacím čase tedy tato relace není zahrnuta.

Pořad *Interview ČT24*, který je na stejnojmenném programu vysílán každý všední den v 18:25 byl do výzkumu zařazen pouze v rámci získání výsledků časového podílu střelby na celkovém vysílání (viz výzkumná otázka č. 1). V dalších dílčích výzkumech nebyl zahrnut, neboť se v něm dané téma nevyskytovalo vůbec.

Zároveň při sběru dat nebyly vzaty v potaz zpravodajské příspěvky, které se ve vysílání vyskytly v reprízované formě (například repríza telefonických rozhovorů).

2.5 Grafické znázornění výsledků výzkumu

V1: Jak velký podíl v rámci zpravodajství Č24 dne 24. 2. 2015 zaujímaly informace o střelbě v Uherském Brodě?

Graf č. 1

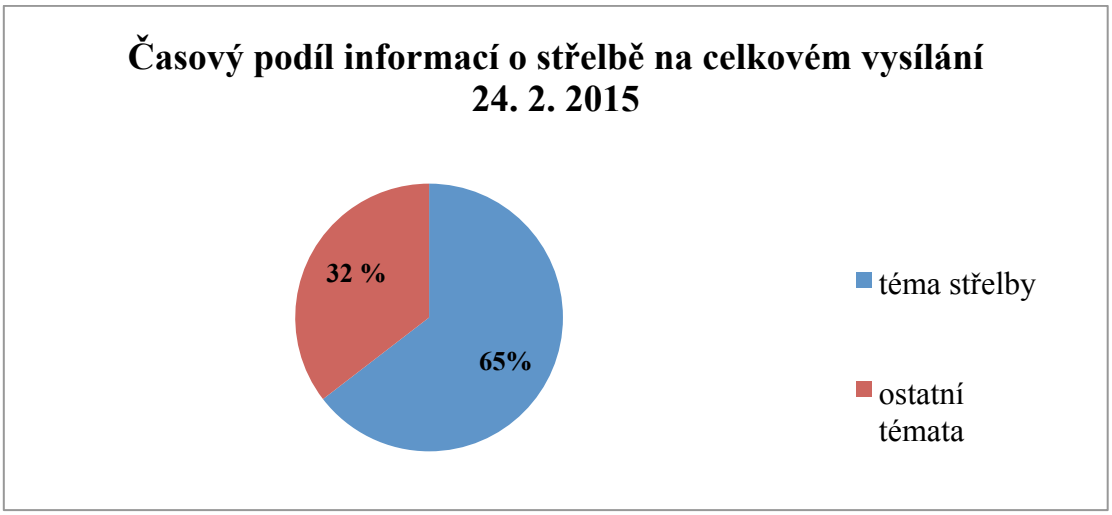

S cílem získat relevantní výsledek byl do sběru dat zahrnut pouze časový úsek od 14:00 do konce poslední zpravodajské relace 00:10 (25. 2. 2015). Z výsledků je patrné, že informace o střelbě zaujímaly ve zpravodajství zhruba dvoutřetinový podíl. Mezi zbylá domácí témata týž den patřilo jmenování nového ministra spravedlnosti Roberta Pelikána a situace po rozpadu hnutí Úsvit. Vzhledem ke své relevanci by tyto události při běžném vysílacím schématu dostaly mnohonásobně větší prostor, v tomto případě ale zůstaly spíše na okraji zpravodajského zájmu.

V2: Jaká byla četnost a podíl telefonních rozhovorů a živých vstupů v kontinuálním vysílání?

Graf č. 2

Graf č. 3

Graf č. 4

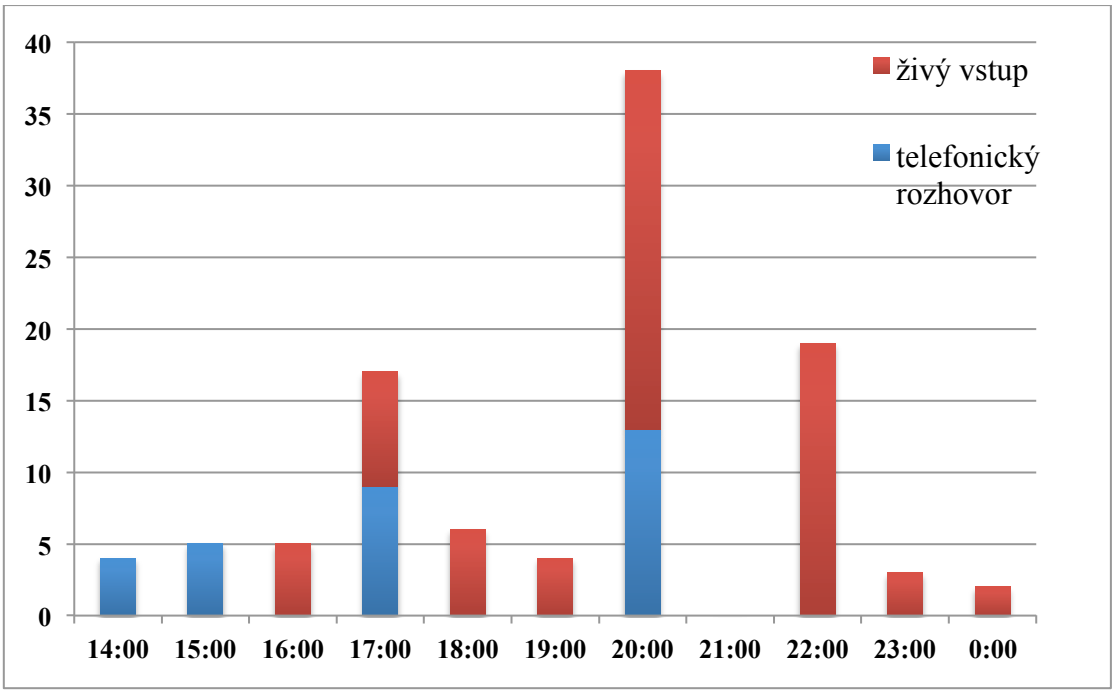

Graf č. 2 zachycuje podíl telefonických rozhovorů a živých vstupů na základě četnosti v rámci celodenního mimořádného vysílání, graf. č. 3 pak znázorňuje zastoupení těchto zpravodajských příspěvků na základě odvysílané stopáže. V obou případech lze pozorovat poměrně značnou převahu materiálů audiovizuálního charakteru na úkor těch audiálních.

Z grafu č. 4 je patrné, že telefonické rozhovory našly své uplatnění především v počátku mimořádného kontinuálního vysílání, což souvisí s počáteční absencí vysílací techniky v místě události. Jakmile bylo možné přenášet audiovizuální materiál prostřednictvím přenosového vozu, využil editorský tým při tvorbě odpolední relace výlučně jen tuto formu zpravodajských příspěvků (*Zprávy v 16 hodin*). Opětovný podíl telefonických rozhovorů lze pozorovat v pořadu *Hyde Park ČT24* vysílaného od 20:05, tato skutečnost je dána přítomností hosta po telefonu (konkrétně šlo o odborníka na terorismus z Policejní akademie ČR Mariana Brzybohatého), který do vysílání přispíval.

Jak vysvětluje editor vysílání Jan Lajčák, prioritou v prvních minutách a hodinách od oznámení události bylo využít kameru na natočení záběrů, které mohla redakce využít později ve formě tzv. *podkresů*[101]. *„V případě, že by redaktor živě vstupoval, kameraman by nemohl natáčet obrazový materiál, který byl jedním z hlavních pilířů následného vysílání a nezbytnou součástí ucelených reportáží.“*[102] Reportér Josef Kvasnička, který se do Uherského Brodu respektive do bezprostřední blízkosti restaurace Družba dostal jako první, k tomu dodává: *„Křižovatka ve vzdálenosti asi 100 metrů od restaurace nebyla uzavřena, byla zde pouze usměrňována doprava. V tu chvíli na mě zavolal muž z balkónu v domě u křižovatky a nabídnul nám, abychom v zájmu lepších záběrů šli k nim na balkón. Tam vznikly záběry, které, jak jsem se později dozvěděl, prošly většinou zpravodajských stanic, včetně ČT24.“*[103] Šlo o exkluzivní záběry příjezdu zásahové jednotky a vozů záchranné služby a jejich následný vstup do restaurace. Tyto záběry byly ve zpravodajství využity i jako materiál vysílaný bez komentáře – pouze s autentickými ruchy.

[101] jde o sestříhané záběry seřazené za sebou o stopáži v délce jedné až pěti minut
[102] Rozhovor s Janem Lajčákem (editor vysílání ČT24), 24.11. 2016, osobní archiv autora
[103] Rozhovor s Josefem Kvasničkou (reportér ČT), 5. 12. 2016, osobní archiv autora

V3: Jak se v rámci kontinuálního vysílání měnila stopáž živých vstupů reportérů z místa?

Graf č. 5

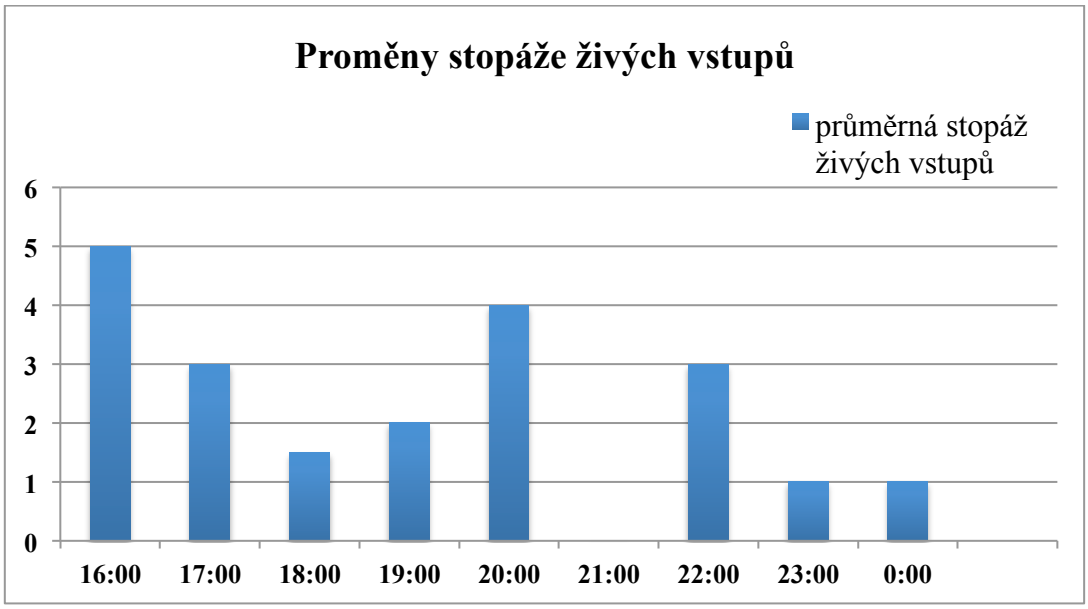

Data prezentovaná v grafu výše znázorňují průměrnou stopáž jednotlivých živých vstupů tak, jak se vyvíjela v průběhu vysílání (do analýzy byly zahrnuty pouze vstupy reportérů/ hostů z místa události potažmo z regionálního studia). Z výsledků je patrné, že jejich délka v průběhu vysílání kolísala. Zpočátku šlo o vstupy se stopáží převyšující průměrnou hodnotu, která se v kontinuálním vysílání vyskytuje.[104] Důvodem byla nejspíš snaha redakce využít přítomnost přenosové techniky a ukázat divákům, že reportéři situaci sledují a informace zjišťují přímo na místě, a to navzdory faktu, že v počátcích šlo o informace velmi kusé a reportéři je stejně jako redakce v Praze získávali hlavně prostřednictvím telefonátů (často byly obsahem jejich vstupů spekulace).

[104] Živé vstupy ve zpravodajských relacích zpravidla nepřesahují stopáž dvou minut, v rámci Studia ČT24 pak pět minut.

V4: Které zpravodajské útvary se v rámci vysílání ČT24 objevovaly a jak často?

Graf č. 6

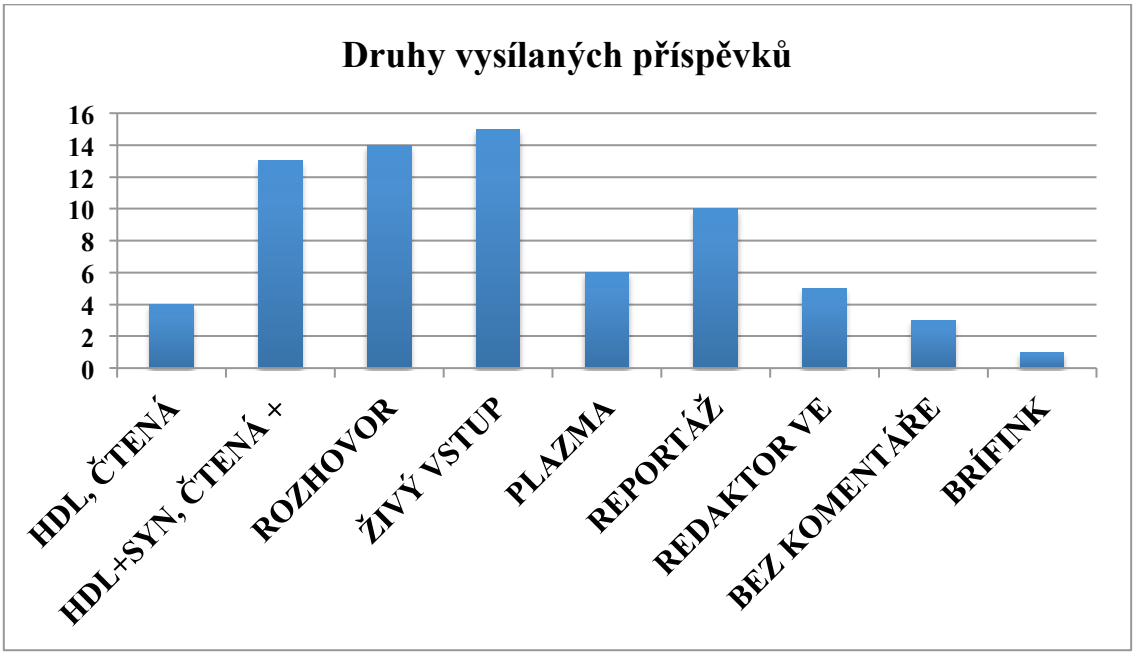

Z grafického znázornění výše je zřetelné, že v průběhu mimořádného vysílání 24. 2. 2016 využívala ČT24 především živé vstupy reportérů z místa. Nízký počet krátkých zpravodajských útvarů typu *čtených zpráv* či *headlinů* (se stopáží do třiceti vteřin) bez synchronní výpovědi, které se ve speciálním vysílání objevily v jeho počátcích, vypovídá o snaze nabídnout divákům podrobnější a obsáhlejší informace. V nadcházejících relacích (již od 14:30) se tato forma příspěvku objevovala s přidáním zmíněné synchronní výpovědi, kterou měla redakce k dispozici, ať už šlo o formu audiovizuální či pouze audiální.

Rozhovor se jako forma zpravodajského příspěvku uplatnil po celou dobu kontinuálního vysílání ve velké míře. Zpravidla šlo o rozhovory se zástupci oficiálních institucí (starosta Uherského Brodu, ministr vnitra) a odborníky, svědky či komentátory. Největšího prostoru se mu dostalo po 20. hodině ve speciálním vydání pořadu *Hyde Park ČT24* – tento výsledek plně odpovídá programovému zaměření zmíněného pořadu, který funguje na principu interaktivity, kdy hlavní host odpovídá na dotazy diváků a moderátora. V tomto mimořádném vydání byl hlavním hostem psychopatolog Andrej Drbohlav, kterého telefonicky doplnil Marian Brzybohatý z katedry kriminální policie Policejní akademie ČR.

Jako zdroj aktuálních informací využívala ČT24 vstupy svých reportérů na místě – zpočátku přes telefonní spojení, později prostřednictvím přenosové techniky. Z grafu výše je patrné, že tyto živé vstupy byly nezbytným a nejčastěji využívaným formátem ve vysílání v průběhu celého dne.

Brífink, na kterém jsou novinářům poskytnuty informace od oficiálních činitelů potažmo mluvčích, se během vysílání 24. 2. 2015 objevil pouze jednou, a to ve formě krátkého vystoupení ministra vnitra a policejního prezidenta. ČT24 jej odvysílala živě v 17:55.

Samostatným zpravodajským útvarem, který je považován za nejdokonalejší žánrovou formu televizního zpravodajství[105] je *reportáž* neboli *zpráva reportážní*. Jak uvádí Martin Lokšík v publikaci *Zpravodajství v médiích*, v této formě zprávy se střídá faktická rovina komentáře s emocionálním vyzněním zaznamenaných autentických výpovědí účastníků události nebo reálných ruchů a zvuků skutečnosti.[106] V kontinuálním vysílání 24. 2. 2015 se reportáž objevila celkem desetkrát, přičemž poprvé to bylo ve zpravodajské relaci v 18:25. Co do počtu bylo její zastoupení nejzřetelnější v hlavní zpravodajské relaci *Události* – tam se vyskytla celkem čtyřikrát. Výsledek odpovídá standardnímu vysílacímu schématu tohoto pořadu, který se vyznačuje velkým počtem již propracovaných zpravodajských příspěvků se stopáží cca do dvou minut na úkor těch jednoduchých a krátkých (*čtená, čtená se synchronem* apod.). S obdobným počtem se lze v rámci pozorovaných pořadů setkat v souhrnných zprávách ve 23:00.

[105] Televizní zpráva a televizní zpravodajství. LOKŠÍK, Martin. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 86
[106] Televizní zpráva a televizní zpravodajství. LOKŠÍK, Martin. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. s. 87

V5: Jaké bylo zastoupení živě vysílaných rozhovorů (včetně telefonických) v jednotlivých pořadech? [107]

Graf č. 7

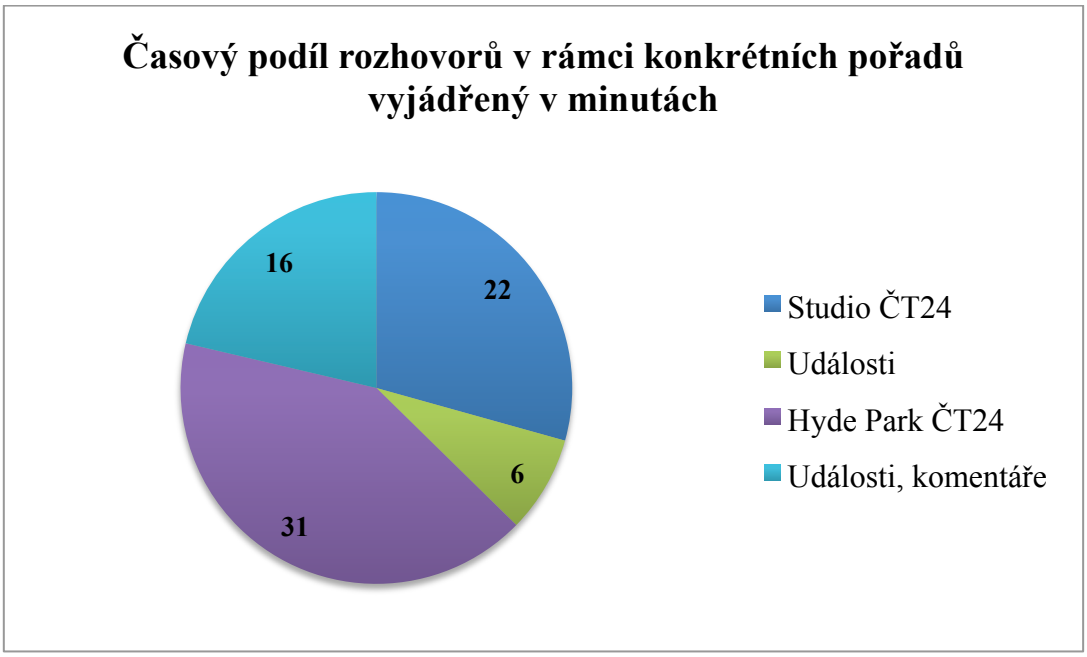

Rozhovor se jako forma zpravodajského příspěvku v rámci pozorovaného tématu a období objevila v celkem čtyřech pořadech. Použitá data zahrnují všechny rozhovory vedené moderátory s hosty vyjma reportérů ČT. Největší podíl tento útvar zaujímá v pořadu *Hyde Park ČT24* (více než polovinu jeho celkové stopáže). Tento výsledek plně odpovídá charakteristice zmíněného pořadu – v premiéře 24. 2. 2015 byli navíc mimořádně zpovídáni dva hosté namísto jednoho. Vysoký podíl v rámci *Studia ČT24* je dán především velkým počtem rozhovorů se stopáží o průměrné délce tři minuty. Poměrně velký prostor dostaly rozhovory k tématu střelby ve zpravodajsko-publicistickém pořadu *Události, komentáře* – přes 25 % celkové stopáže pořadu. Menší podíl zaznamenaly *Události*, z hlediska celkové stopáže pořadu šlo pouze o 13% zastoupení. I tak je to v rámci hlavní zpravodajské relace poměrně vysoké číslo, standardně se v jejím průběhu vyskytuje pouze jeden živě

[107] jde o rozhovory se zástupci oficiálních institucí, svědky, odborníky a komentátory, použitá data nezahrnují živé vstupy reportérů ČT

vysílaný rozhovor s tzv. *aktérem*[108] (nejčastěji politikem, odborníkem), který se vyjadřuje zpravidla k úvodnímu tématu.

Naopak žádné zastoupení rozhovor nenašel v krátkých a dlouhých zpravodajských relacích (Zprávy v 16:00, 23:00, 00:00).

V6: Jaký byl podíl informací prezentovaný reportéry na místě a těmi, které poskytly oficiální zdroje přímo ve vysílání, respektive jaký časový prostor obě strany dostaly?

Graf č. 8

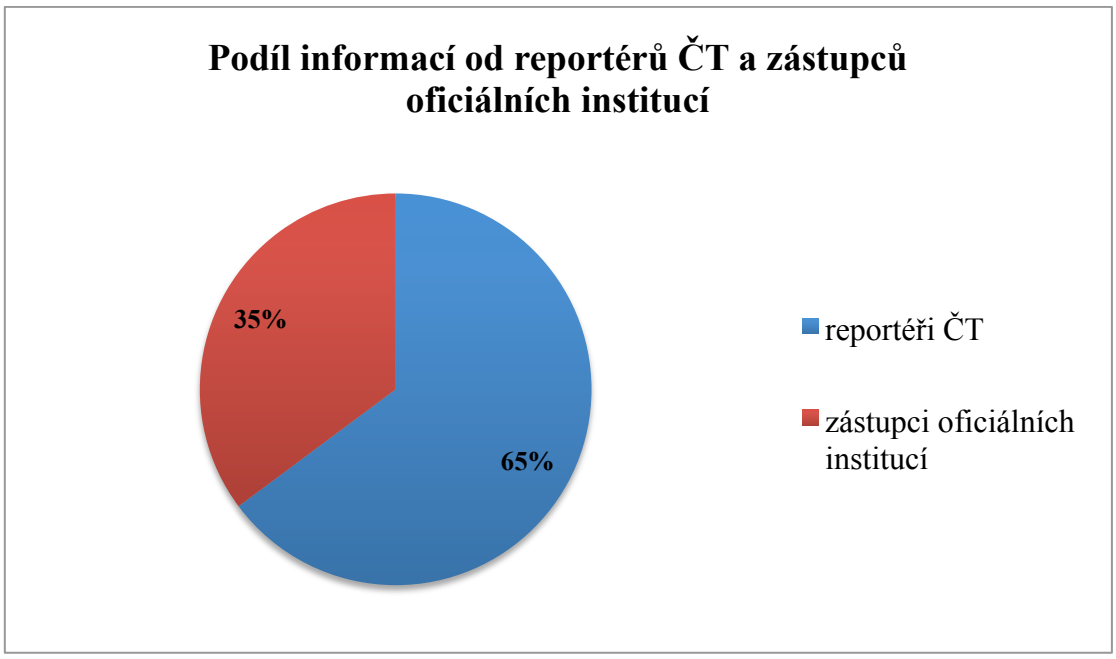

Z grafu výše vyplývá, že informací, které prostřednictvím živých vstupů poskytovali reportéři České televize, bylo dvojnásobně více než těch, které zazněly z úst zástupců oficiálních institucí. Do této skupiny byly zahrnuty výstupy ministra vnitra Milana Chovance, policejního prezidenta Tomáše Tuhého, starosty Uherského Brodu Patrika Kunčara, mluvčího Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje Petra Olšana a mluvčí Uherskohradišťské nemocnice Dany Lipovské. V terénu se během celého dne vystřídali čtyři reportéři (dva z redakce ve Zlíně a dva z redakce v Brně).

[108] pojmenování, které redakce používá v bodovém scénáři a které označuje respondenta odpovídajícího na otázky moderátora

Z výše zmíněného lze usuzovat, že editorský tým vyhodnotil výstupy svých vlastních reportérů (živé vstupy a telefonáty) za natolik relevantní, že jim ve vysílání dal větší prostor, aby sami prezentovali poznatky, které při práci v terénu získali potažmo sami zjistili od oficiálních zdrojů. Zároveň využil možnosti přenosové techniky, prostřednictvím které mohli dotyční reportéři divákům ukázat, co přesně se v danou chvíli na místě děje, a živý vstup tak působil akčněji než telefonický rozhovor, byť nabitý přesnými a podrobnými informacemi od zástupců oficiálních institucí.

Největší zastoupení co do počtu odvysílaných vyjádření měl ve skupině oficiálních zdrojů starosta Uherského Brodu. Tým *Studia ČT24*, který připravoval odpolední mimořádné vysílání, ho kontaktoval záhy poté, co se o události dozvěděl. Telefonický rozhovor s ním mohli diváci sledovat již ve 14:10, tedy deset minut poté, co zpravodajská stanice poprvé o tragédii v Uherském Brodě informovala. Ve vysílání se prostřednictvím živého přenosu a telefonního rozhovoru objevil celkem čtyřikrát (pokud vezmeme v potaz i rozhovor, který s nim vedla reportérka Blanka Kovandová přímo z terénu). Kvůli velkému množství detailních informací, které poskytl, se následně stal terčem kritiky ze strany ministra vnitra Milana Chovance. Ten jeho vystoupení v médiích odsoudil těmito slovy: *„Jedním z rizik včerejšího policejního zásahu byla upovídanost pana starosty. Profesionální terorista by nad takovým online zdrojem zaplesal.“*[109] Ministr poukazoval na slova Patrika Kunčary, který v poměrně brzkém vysílání ČT24 prozradil, že disponuje zprávou o tom, že se jeden z hostů ukrývá na toaletách. V tu chvíli byl ale podle ministra útočník stále v restauraci, a mohl tímto způsobem dostat informace o další potenciální oběti. V reakci na to poskytl starosta médiím komentář, ve kterém kritizoval ministra za nedostatek informací: *„Měl by vysvětlit, proč jsem nebyl ani jednou jako starosta aktivně policií kontaktován a informován o situaci v místě dění včetně doporučení dalšího postupu.“*[110]

[109] CHOVANEC, Milan. In: *Twitter* [online]. [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: https://twitter.com/Milan_Chovanec/status/570490836368142336?lang=cs

[110] NEVYHOŠTĚNÝ, Jan. Terorista by zajásal, kritizuje ministr starostu. Prozradil muže na WC. In: *IDNES.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/ministr-chovanec-reaguje-na-kritiku-starosty-fo1-/domaci.aspx?c=A150225_093212_zahranicni_neh

V7: Jaké obrazové materiály ČT24 v souvislosti s děním v Uherském Brodě využívala a v jakém zastoupení?

Graf č. 10

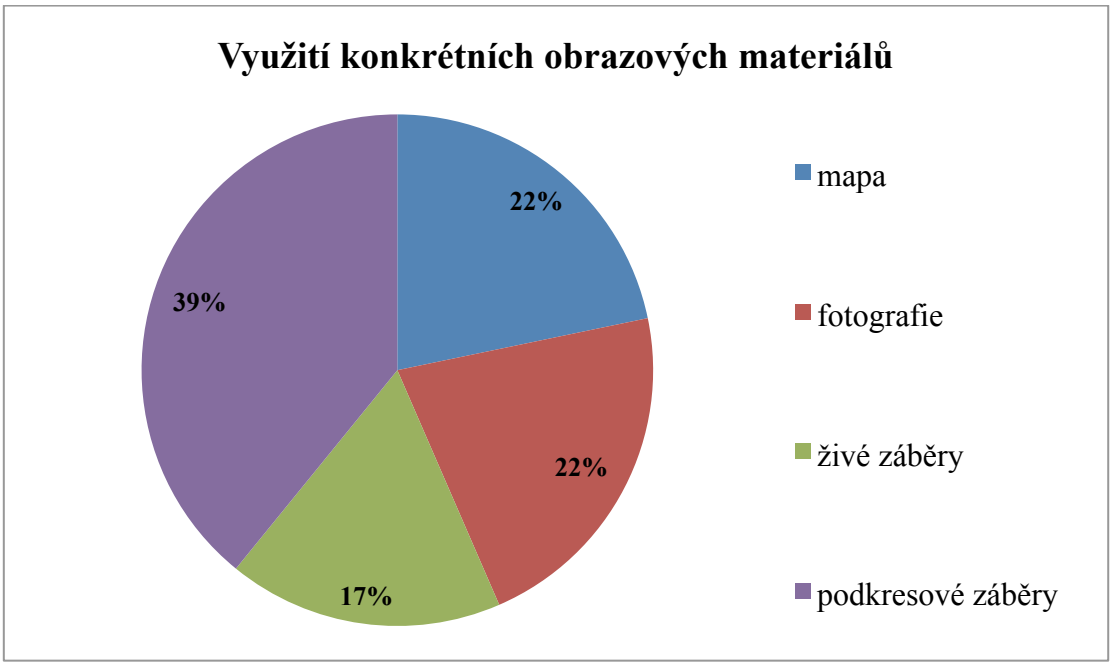

Tabulka č. 9

	Fotografie	Mapa	Živé záběry	Podkresy	Amatérská videa
14:00	✓	✓			
15:00			✓		
16:00	✓	✓	✓	✓	
17:00	✓	✓	✓	✓	
18:00			✓	✓	
19:00	✓	✓		✓	✓
20:00	✓			✓	
21:00				✓	✓
22:00		✓		✓	✓
23:00				✓	
00:00				✓	

Graf č. 10 prezentuje procentuální podíl jednotlivých druhů audiovizuálních materiálů, které zpravodajská stanice při informování o střelbě využila. Z výsledků je patrné, že vysílání celkově dominovaly *podkresové záběry*[111], jejichž několik verzí se v průběhu dne střídalo. Na druhou stranu, jak ukazuje tabulka č. 9, jejich využití bylo patrné až v pozdějších hodinách, což souvisí s poměrně zdlouhavým procesem pořízení takových materiálů, jejich přenosem do redakčního systému a následnou střihovou a postprodukční úpravou před tím, než mohou být odvysílány.

Fotografie získané přes sociální sítě či pořízené reportéry ČT byly druhým nejčastěji zastoupeným materiálem spolu s graficky vyrobenou mapou označující místo události. Výrobu obou zmíněných útvarů má na starosti grafické oddělení České televize, tzv. *Quantel*, který ji dokáže zrealizovat v řádech několika minut. Své uplatnění tak našly především v prvních minutách a hodinách, kdy Česká televize neměla k dispozici svůj vlastní audiovizuální materiál.

Nejmenší podíl v celkovém počtu příspěvků zaujímaly tzv. *živé záběry*. V České televizi jsou tak označovány statické záběry, které jsou pořizovány zpravidla jednou kamerou napojenou na přenosovou techniku (přenosový batoh, přenosový vůz) a v reálném čase přenášeny do budovy zpravodajství ČT. Tam jsou k dispozici redaktorům a také režijní posádce. Ta je v návaznosti na pokyny příslušného editora zařazuje do vysílání. U zpravodajského pokrytí střelby v Uherském Brodě lze pozorovat jejich využití již hodinu poté, co ČT24 poprvé o události informovala. Zpravodajská stanice tento audiovizuální materiál přenášela i v následujících třech hodinách v rámci kontinuálního vysílání, nejčastěji jako obrazové doplnění právě vysílaných rozhovorů. Navzdory poměrně nízkému zastoupení v souvislosti s pozorovaným tématem, je tato forma audiovizuálního pokrytí sdělovaných informací v prostředí ČT24 využívána stále častěji.[112] Z tabulky č. 9 vyplývá, že živé záběry našly své uplatnění především v době krátce po zásahu, po kterém se v okolí restaurace stále ještě vyskytovali policisté spolu se záchranáři – z tohoto důvodu byly pro diváky atraktivní. Později již jejich použití ztrácelo smysl (nastupující tma, uklidnění situace).

[111] již sestříhaný audiovizuální materiál natočený kameramany České televize k danému tématu

[112] příkladem může být výbuch chemičky v Litvínově (13. 8. 2015), kdy tyto živé záběry doplňovaly vstupy redaktorky z místa

Z tabulky č. 9 též vyplývá, že amatérská videa nenašla ve zpravodajském pokrytí střelby příliš výrazné zastoupení. Z toho lze usuzovat, že redakce neměla k dispozici dostatek takových materiálů (v únoru 2015 ještě nefungoval projekt *iReportér*), případně nešlo o záběry valné kvality, tudíž editorský tým vyčkal na zajištění vlastních profesionálních materiálů. Videomateriál pořízený novináři amatéry tak bylo možné vidět v hlavní zpravodajské relaci *Události*, ve zpravodajské relaci ve 21:00 a v pořadu *Události, komentáře* jako doplněk již vyrobených *podkresových materiálů*. Šlo o krátké záběry z oken jednoho z přihlížejících obyvatel.

V8: Po kolika minutách od zveřejnění první informace o střelbě byla ČT24 schopna nabídnout divákům aktuální záběry pořízené kameramany České televize?

Čerstvý audiovizuální materiál z místa události se do mimořádného vysílání dostal přesně v 15:30, tj. 90 minut po zveřejnění první informace o střelbě. Do té doby měla redakce možnost nabídnout pouze fotografie ze sociálních sítí a graficky vyrobenou mapu. I tak šlo podle reportéra Josefa Kvasničky o krátké časové rozmezí dané především tím, že jeho štáb měl k dispozici přenosový „batoh", prostřednictvím kterého mohl v krátkém časovém horizontu přenášet obrazový materiál do Prahy. V následujících minutách a hodinách se k němu přidaly i další štáby ve složení reportérů, kameramanů a techniků (ze zlínské a brněnské redakce). *„Komunikace s editory v Praze i Brně byla velmi intenzivní. Telefonátů na obě strany bylo nepočítaně. Brzy se práce a povinnosti rozmělnily i na ostatní. Mým úkolem bylo dát dohromady reportáž nabitou informacemi a okolnostmi této zcela výjimečné události."*[113] Kromě přenosového batohu tak byl vzápětí využit i SNG vůz brněnské redakce, přes který poskytovala živé vstupy z místa redaktorka Blanka Kovandová.

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, přenos audiovizuálního materiálu prostřednictvím „batohu" vyžaduje poměrně silné pokrytí mobilním signálem. V případě pozorovaného tématu se komplikace spojené s tímto typem přenosu neobjevily, což je dáno především oblastí, kde se událost odehrála (pokrytí mobilním signálem v Uherském Brodě je zákonitě větší, než je tomu v odlehlých oblastech).

[113] Rozhovor s Josefem Kvasničkou (reportér ČT), 5. 12. 2016, osobní archiv autora

V9: Jak se vyvíjelo zpravodajské pokrytí střelby v Uherském Brodě na ČT24 v období od 24. 2. do 24. 3. 2015?

Tabulka č. 10

	24. 2. – 1. 3.	**2. 3. – 8. 3.**	**9.3. – 15. 3.**	**16. – 24.3.**
Základní informace o útoku (počet obětí, průběh střelby)	✓			
Vyšetřování střelby	✓	✓		
Uctění památky obětí	✓	✓		
Analýza zásahu		✓		✓
Informace o střelci	✓			
Vyloučení souvislosti s terorismem	✓			
Sbírka pro oběti	✓		✓	
Otázka držení zbraní	✓		✓	✓

Tabulka výše znázorňuje pozorovaného tématu po dobu jednoho měsíce ode dne, kdy se zpráva o dění v Uherském Brodě objevila poprvé. Při hledání v mediálním archivu *Newton Media* byla postupně zadána klíčová slova *Uherský Brod, střelba, útok.* Při analýze výsledků hledání byla kladena pozornost především na výskyt a podobu konkrétních informací týkajících se pozorovaného tématu.

Z přehledného znázornění vyplývá, že nejvíce téma střelby ve vysílání ČT24 rezonovalo z pochopitelných důvodů v prvním týdnu od zveřejnění informace. Kromě základních informací, které plnily zpravodajství především 24. 2. 2015, se zpravodajská stanice věnovala i otázce držení zbraní (především ve zpravodajsko-

publicistických pořadech typu *Hyde Park ČT24* nebo *Události, komentáře*) a zmiňovala se i o připravované pietě či sbírce financí pro rodiny obětí. Informace o probíhajícím vyšetřování se v tomto týdnu objevovaly spíše ve formě spekulací, a to vzhledem k nedostatku těch oficiálních ze strany policie a dalších státních institucí.

V dalších týdnech se výskyt tématu ve zpravodajství ČT24 postupně snižoval a měnila se i podoba zveřejňovaných informací. Základní informace o útoku se sice ve vysílání objevovaly, nicméně šlo spíše o formu tzv. *backgroundu.*[114] Ve větší míře lze pozorovat podíl informací o probíhajícím vyšetřování včetně zařazení tématu na aktuální jednání vlády. V posledním týdnu se téma střelby objevovalo zejména v souvislosti s připravovanou analýzou zásahu, která měla prověřit práci policie. [115]

[114] poskytnutí informací, které již byly součástí zpravodajství, nicméně s ohledem na další vývoj je vhodné je zopakovat především z důvodu lepší orientace v daném tématu

[115] Analýza zásahu v U. Brodě bude za 14 dní. In: *Newton Media: mediální archiv* [online]. 2015 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: http://mediasearch.newtonmedia.cz.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=fb04a03e-c9ad-4c99-8977-40d4226a0dc0&index=articles_cze_2015q1_v2&qt=&qsmpl=anal%C3%BDza+z%C3%A1sahu&qsr=%28%3D%22%C4%8CT+24%22%29&qsc=&qa=

ZÁVĚR

Cílem kvantitativního výzkumu bylo nabídnout ucelený pohled na zpravodajské pokrytí střelby v Uherském Brodě tak, jak ho divákům nabídla zpravodajská stanice ČT24. V rámci vysílání ze dne 24. 2. 2015 byla analyzována data, která zahrnovala řadu aspektů – podíl konkrétních informací, výstupy redaktorů a zástupců oficiálních institucí, audiovizuální materiál apod. – a jejich vývoj v čase.

Z výše popsaných výsledků je vhodné zdůraznit skutečnost, která dokazuje vysokou relevanci tragédie v Uherském Brodě v souvislosti s vysíláním ČT24 – podíl informací o tomto tématu výrazně přesahoval výskyt ostatních zpravodajských témat. Kvantitativní výzkum též dokázal, že snahou redakčního a editorského týmu bylo maximální využití audiovizuálního materiálu (pořízeného kameramany ČT) hned, jak byl k dispozici. Své uplatnění zde našly i tzv. živé záběry. V současnosti ČT24 tuto formu obrazového pokrytí využívá stále častěji, a to především ve snaze poskytnout co nejaktuálnější audiovizuální materiál, který diváka přiblíží k místu dění. Ne vždy se ale využití živých záběrů obejde bez problému, do jeho přenosu v reálném čase může zasáhnout technická porucha nebo například osoba, která průchodem před kamerou zastíní pohled na místo události. Existence podobných problémů je v již sestříhaných materiálech (podkresové záběry) téměř vyloučena. I přesto, že z výsledků vyplývá, že zmíněné podkresy našly ve vysílání největší uplatnění, nutno podotknout, že i k jejich využití by měla redakce přistupovat variabilně. V případě pokrytí tématu střelby se tak ale nedělo v maximální možné míře (tato skutečnost je nicméně kvůli časovému zatížení pochopitelná). Jedny a ty samé podkresy tak byly ve vysílání využity několikrát, což mohlo především ve večerním vysílání na diváka působit až nudně. Zároveň je nutné vzít v potaz množství záběrů, které má daná zpravodajská stanice k dispozici, jejich významnost, kvalitu obrazu a střihovou skladbu, kterou je nutné dodržovat.

Z hlediska využití konkrétních zpravodajských útvarů výsledky výzkumu dokázaly, že živé vstupy redaktorů z místa zaujímají v případě takto mimořádných událostí dominantní postavení. ČT24 v tomto ohledu následuje významné zahraniční zpravodajské stanice. Podnětem k dalšímu možnému výzkumu by mohlo být využití mobilního žurnalismu a především možnosti vstupovat živě přes mobilní telefon v obdobných situacích. Maximální využití tohoto způsobu přenosu do praxe by

umožnilo redaktorům přispívat do vysílání i ve chvíli, kdy se vyskytnou v blízkosti jakékoliv mimořádné události, přestože nejsou oficiálně v práci a nemají k dispozici profesionální vysílací techniku. V únoru 2015 ČT24 tento způsob přenosu ještě nevyužívala, je tedy otázkou, zda i v tomto případě by reportérům a editorům využití mobilních telefonů usnadnilo práci a divákům nabídlo lepší zpravodajské pokrytí tragédie v Uherském Brodě či nikoliv.

S tím souvisí i využití amatérských záběrů, které ve zpravodajství o daném tématu nenašly příliš velké zastoupení. Opět by bylo zajímavé analyzovat, jakým způsobem by byla v současnosti tato skutečnost ovlivněna existencí zmíněného projektu *iReportér*, který začali diváci naplno využívat až počátkem roku 2016. S ohledem na fakt, že jde o událost domácího charakteru, lze očekávat, že by se podíl těchto materiálů zvýšil. Otázkou je, do jaké míry by šlo o záběry, které by byly v následném zpravodajském pokrytí využitelné.

Následný kvantitativní výzkum zaměřený na analýzu zpravodajského pokrytí v horizontu jednoho měsíce dokázal nejvariabilnější zastoupení informací o střelbě v prvním sledovaném týdnu, zároveň poukázal na existenci tématu i posledním pozorovaném týdnu, byť jen z hlediska obecné problematiky držení zbraní a očekávaných výsledků analýzy zásahu.

SUMMARY

The aim of the quantitative research was to offer a comprehensive view on the news coverage of the shootings in Uhersky Brod regarding to news channel CT24.

The collected and analyzed data included a lot of aspects – proportional representation of the specific information, presentation of the Czech TV reporters and the official representatives, used audio-visual material etc.

The final results show that the proportion of the news related to the shootings was higher than the other topics. It has been also proved that the main effort of the editorial team was to use the audio-visual material made by professional Czech TV cameramen as soon as possible. In this context so-called live shots have been used as the new form of the visual coverage. Nowadays, the use of this form is increasing within the CT24 news coverage due to the possibility to provide the viewers the latest audio-visual material in order to get the audience closer to the broadcasted events.

These live shots, however, cannot always be used without problems such as technical fault or the presence of a person walking in front of the camera and covering the view. The presence of similar problems regarding to the already edited material are almost impossible. Although the final results of the research showed that the edited material mentioned above has been widely used, the editorial staff should be very careful while including it into the news coverage. This rule, however, was not fully applied during the Uhersky Brod shootings coverage. The same edited materials were broadcasted repeatedly during the day and the potentional viewer could find them boring especially in the evening broadcast. In this connection it is also necessary to take in account the amount of the footage available at the time – its relevance, the visual quality and the used editing procedures that must be followed.

Regarding to the use of concrete news reports, the final results proved the importance of the live coverage presented by the Czech TV reporters – these reports were shown to be highly represented during the continuous broadcast. Apparently CT24 is trying to follow other major foreign news channels. The presented results would be a good starting point for another potential research that would reflect the importance of so called mobile journalism – especially its possibility to provide live coverage wherever the reporter is at the moment. This new technology would allow the reporters to contribute to the CT24 broadcast with their audio-visual material anytime they get close to an unusual situation even without possibility to use the professional broadcast equipment. In February 2015 this new method was not used yet within CT24. Therefore it is impossible to show whether this option would help the reporters and editors to show more efficient results in order to provide better coverage of the tragedy in Uhersky Brod.

The quantitative research focused on the analysis of the news coverage within one month proved that the information about the shootings were mostly represented during the first week. The results of the last observed week, on the other hand, showed the presence of the topic mainly in relation with the issue of weapons possession and expected release of the analysis related to the police intervention.

SEZNAM ZDROJŮ

Tištěné zdroje:

BORŮVKA, Oldřich a kol. *Návod pro mobilní žurnalismus v ČT: workshopy červenec - srpen 2015*. Praha, 2015.

BOYD, Andrew. Broadcast Journalism : Techniques of Radio and Television News. Páté vydání. Focal Press, 2003. 414 s. ISBN 0204515714.

CUSHION, Stephen. a Justin LEWIS. *The rise of 24-hour news television: global perspectives*. New York: Peter Lang, c2010. 350 s. ISBN 1433107775.

DANESI, Marcel. *Dictionary of media and communications*. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, c2009. 235 s. ISBN 9780765680983.

HIGGINS, Jonathan. Satellite Newsgathering. Boca Raton: CRC Press, 2012. 470 s. ISBN 978-11-360-3010-9.

HUDSON, GARY a Sarah Rowlands. The broadcast journalism handbook. Londýn: Pearson Education, 2007. 592 s. ISBN 978-14-058-2434-7.

JAKUBOWICZ, Karol. *Nová ekologie médií: Konvergence a mediamorfóza*. Zlín: VeRBuM, 2013. 334 s. ISBN 978-80-87500-38-5.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. 392 s. ISBN 978-80-7367-466-3.

MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Přeložil Hana ANTONÍNOVÁ. Praha: Portál, 2004. 182 s. ISBN 80-7178-840-6.

KVAPILOVÁ, Pavlína a Milan FRIDRICH. ČT24 jako otevřená televize. MOTAL, Jan et al. *Nové trendy v médiích II.: Rozhlas a televize*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 223 s. ISBN 978-80-210-5826-2.

OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. 263 s. ISBN 978-80-7277-266-7.

OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 104 s. ISBN 978-80-246-1899-9.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-807-3676-834.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. 192 s. ISBN 80-7367-096-8.

YORKE, Ivor. Television News. Čtvrté vydání. Focal Press, 2000. 233 s. ISBN 024051615X

Elektronické zdroje:

Analýza zásahu v U. Brodě bude za 14 dní. In: *Newton Media: mediální archiv* [online]. 2015 [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: http://mediasearch.newtonmedia.cz.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=fb04a03e-c9ad-4c99-8977-40d4226a0dc0&index=articles_cze_2015q1_v2&qt=&qsmpl=anal%C3%BDza+z%C3%A1sahu&qsr=%28%3D%22%C4%8CT+24%22%29&qsc=&qa=

Breaking news: Share your story. *CNN* [online]. 2016 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://edition.cnn.com/2015/11/11/opinions/assignment-breaking-news-cnnireport-ireport/index.html

CNN's impact around the world: Why the world is watching CNN. *CNN 25* [online]. Atlanta, USA, 2005 [cit. 2016-11-08]. Dostupné z: http://edition.cnn.com/services/opk/cnn25/cnns_impact.htm

Česká televize zkouší živé vstupy přes 4G síť, používá k tomu Quicklink. *Lupa.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-09-10]. Dostupné z: http://www.lupa.cz/clanky/ceska-televize-zkousi-zive-vstupy-pres-4g-sit-pouziva-k-tomu-quicklink/

ČESKÁ TELEVIZE. Kodex České televize [online]. Česká televize: ©1996 – 2015. [cit. 2015-11-15]. Dostupné z WWW: http://www.ceskatelevize.cz/ct/kodex/index.php

Deset mýtů o fungování televize: ČT 24 je nejsledovanějším veřejnoprávním zpravodajským programem v Evropě. In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2014 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/press/2776.pdf

Duely a debaty - tak bude vypadat prezidentské vysílání ČT. In: *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1136400-duely-a-debaty-tak-bude-vypadat-prezidentske-vysilani-ct

FRIČOVÁ, Martina. Tiskové zprávy: Mimořádný servis k povodňové situaci na ČT24 zhlédlo v neděli více než 4 miliony diváků. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6638&strana-2=63&category=2

Chat s osobností: Zdeněk Šámal. *Česká televize* [online]. 2007 [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/chat/chat.php?id=297

CHOVANEC, Milan. In: *Twitter* [online]. [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: https://twitter.com/Milan_Chovanec/status/570490836368142336?lang=cs

iVysílání: Newsroom ČT24. *Česká televize* [online]. 2015 [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11030967025-newsroom-ct24/215411058170017/obsah/398136-zpravodajsky-velin

iVysílání: 23. 5. 2006. *ČT24* [online]. 2006 [cit. 2016-10-01]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/23.05.2006
iVysílání: Studio 6. *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/216411010101223

KUŠOVÁ, Tereza. PROJEKT iREPORTÉR JE TU! Pošlete video do ČT. Uvidíte ho na obrazovkách. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ireporter/clanky/projekt-ireporter-je-tu-poslete-video-do-ct-uvidite-ho-na-obrazovkach/

MARŠÁL, Adam. Reportáž pro ČT natočená na mobil. In: *CHARGER* [online]. 2016 [cit. 2016-11-30]. Dostupné z: http://www.charger.cz/reportaz-pro-ct/

Mediální slovník: Digitální televize. In: *MEDIA GURU* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: https://www.mediaguru.cz/medialni-slovnik/digitalni-televize/

Metody výzkumu. SEBERA, Martin. *Vybrané kapitoly metodologie* [online]. 2012. Brno [cit. 2016-12-27]. ISBN 978-80-210-5963-4. Dostupné z: https://publi.cz/books/54/Impresum.html

NEVYHOŠTĚNÝ, Jan. Terorista by zajásal, kritizuje ministr starostu. Prozradil muže na WC. In: *IDNES.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/ministr-chovanec-reaguje-na-kritiku-starosty-fo1-/domaci.aspx?c=A150225_093212_zahranicni_neh

OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti* [online]. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010 [cit. 2016-11-19]. ISBN 978-80-87240-33-5.
Dostupné z: http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/41metodologie_vedecko-vyzkumne_cinnosti.pdf

PLÍVOVÁ, Alžběta. Tiskové zprávy: Česká televize nabídne nové zpravodajské pásmo 90´ČT24. In: *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=7632

PLÍVOVÁ, Alžběta. Tiskové zprávy: Česká televize odvysílá den před volbami Předvolební superdebatu s devíti lídry. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6810&strana-2=57&category=2

Povodně na Facebooku ČT24: tisíce fotek, videí či nabídky pomoci. *ČT24* [online]. 2010 [cit. 2014-04- 02]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/97942-povodne-na-facebooku-ct24-tisice- fotek-videi-ci-nabidky-pomoci

POTŮČEK, Jan. Útoky ve Francii zásadně zvýšily zájem o ČT 24, noční speciál sledovalo 16 % publika: 143 tisíc diváků trávilo noc s ČT 24. In: *Digi.Zone.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-11-12]. Dostupné z: http://www.digizone.cz/clanky/utoky-ve-francii-zasadne-zvysily-zajem-o-ct-24-nocni-special-sledovalo-16-procent-publika/

Prezidentská superdebata diváky zaujala. In: *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1124083-prezidentska-superdebata-divaky-zaujala

REINDLOVÁ, Nikola. S novým studiem nový pořad. Hyde Park a Ekonomiku spolkne 90'. In: *ČT24* [online]. 2016 [cit. 2016-11-10]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media/1676107-s-novym-studiem-novy-porad-hyde-park-a-ekonomiku-spolkne-90

Rok 2006 - Celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2006 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/kolac/2006.pdf

Rok 2013 - po měsících - celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2013 [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/mesice/2013.pdf

Rok 2015 - Celodenní podíl na publiku 15+ (%). In: *Česká televize: Grafy - sledovanost a spokojenost* [online]. 2015 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/div-ohlas/celodenni/kolac/2015.pdf

Složky, služby a formáty televizního vysílání: Obrazový formát 16:9. *Česká televize* [online]. [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/obraz/obrazovy-format-16-9/

ŠÁMAL, Zdeněk. *Informace o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pol. roku 2015včetně Zprávy o činnosti zahraničních zpravodajů za rok 2015: Projekt iReportér* [online]. In: . [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1

ŠMÍD, Milan. Jak Česká televize před deseti lety „selhala“. In: *Louč* [online]. 2011 [cit. 2016-10-11]. Dostupné z: http://www.louc.cz/12/2360907.html

ŠMÍD, Milan. Jak jsem se mýlil a nemýlil ve věci ČT24. In: *Louč* [online]. 2008 [cit. 2016-12-03]. Dostupné z: http://www.louc.cz/08/1950424.html

Teroristické útoky v Paříži 2015: Mimořádné vysílání ČT24. *Česká televize: iVysílání* [online]. 2015 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10997918455-mimoradne-porady-ct24/215411034000154-teroristicke-utoky-v-parizi

Události: Střelba v Uherském Brodě. *Česká televize: iVysílání* [online]. 2015 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/215411000100224/obsah/383389-strelba-v-uherskem-brode

Záznam Studia ČT24: Francie dva dny po teroristickém útoku (speciální vysílání). *ČT24* [online]. 2015 [cit. 2016-10-01]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/215411058060109

Jiné zdroje:

Rozhovor s Františkem Koulou (vedoucí provozní směny reportážní techniky objektu zpravodajství ČT), 10. 11. 2016, osobní archiv autora

Rozhovor s Janem Lajčákem (editor vysílání ČT24), 24.11. 2016, osobní archiv autora

Rozhovor s Josefem Kvasničkou (reportér ČT), 5. 12. 2016, osobní archiv autora